

**СЪДНИЯТ ДЕН
И
ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ**

Имām Газālī

СЪДЪРЖАНИЕ

Предисловие	3
СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ	6
Първа глава (Аллāху теāлй̄ взема обет от рабите Си.)	8
Втора глава (Човек пребивава на земята за известно време, а после умира. Състоянията по време на смъртта. Душата на вярващия преминава през небесата. Извисяват се душите на хора, които притежават правилна вяра, изпълнявали са правилно намāз, зекй̄т, орудж, хадж и се покаявали рано сутрин.)	9
Трета глава (Как душата на неверника напуска тялото му. Задаване на въпросите в гроба. Мюсюлманите отговарят на въпросите с лекота.)	14
Четвърта глава (Неверникът не може да отговори на въпросите в гроба. [Знания, предадени от книгите на ислямските учени, относно вярата на родителите на Мухаммед (<i>aleyхисселй̄м</i>).])	20
Пета глава (Мъртвците в гробовете се намират в четири състояния.) ...	25
Шеста глава (Настъпване на края на света и повторното съживяване.) ...	28
Седма глава (Чакане между двете протръбявания с Рога.)	31
Осма глава (Всички хора излизат от гробовете си и всички живи същества започват да се събират на едно място. Хората отиват поред при пророците, наречени Улул азм (най-високопоставените), и ги молят да се застъпят за тях, за да започне Равносметката час по-скоро.)	32
Девета глава (Застъпничеството на Пророка ни Мухаммед (<i>aleyхисселй̄м</i>). Започване на Равносметката. Всеки пейгамбер бива попитан как е изпълнил своята задача по призоваване на хората, а общностите биват питани как са приели призива.)	41
Десета глава (Призоваване на: слепците; хората, които не се подвели от ислямските врагове и здраво се придържали към вярата на ехли суннет; онези, които се обичали в името на Аллāху теāлй̄; онези, които отбягвали харāмите и плачели от страх към Аллāху теāлй̄; онези, които се стараели да печелят по халял начин; онези, които търпяли трудности; онези, които вършели ибāдети на младини; онези, които изтезавали мюсюлманите със своите имоти и позиции; онези, които били сполетени от мъки и тревоги; младите; робите; наложниците и мързеливите бедняци.)	51
ПОСЛЕСЛОВ	61
РАВНОСМЕТКА ЗА НЕФСА	62

Първа част

СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ

Предисловие

Аллāху теāлā (Всевишният Аллах) проявява милост към всички хора по света. Показва им как да се държат, за да постигнат спокойствие и в земния, и в отвъдния живот. В отвъдния живот Създателят ще опрости когото пожелае от онези мюсюлмани, които са заслужили да отидат в Джехеннема (Ада), и ще ги въведе в Дженнета (Рая). Само Той създава всички живи същества и ги поддържа в съществуване, само Той ги защитава от страх и ужас. Осланяйки се на уважаемото име на Аллāху теāлā, започваме да пишем тази книга.

Хамд (хвала) на Аллāху теāлā и безкрайна благодарност заради богатата и добрините Му. Ако някой направи хамд на когото и да било, когато и където и да е било, независимо по какъв начин, всички възхвали и благодарности ще се отнесат реално към Аллāху теāлā, защото Той е създаващият, възпитаващият и правещият всички видове добрини. Само Той е притежателят на силата и мощта. Ако Той не напомни, никой не би могъл да пожелае да извърши добро или зло. След като рабът пожелае нещо, пак не би могъл да стори добро или зло, колкото частица, на когото и да било, ако и Той не пожелае, и не даде сила и възможност.

Селям и молитви да бъдат на всички Негови пророци (пейгамбери) (*алейхимуссалевāту веттеслīmāt*) и най-напред на най-високопоставения измежду тях – Мухаммед Мустафā (*алейхи ве алейхимуссалевāту веттеслīmāt*)! Селям и молитви да бъдат от нас на роднините на този велик Пейгамбер (*салляллāху теāлā алейхи ве селлем*) и на всеки от неговия Есхāб (сподвижници) (*радияллāху теāлā анхум еджма 'йн*), имали честта да видят красивото му лице, действащо като лек за душите, и да чуят полезните му думи, поради които станали най-ценните измежду всички хора!

За да се приеме исляма е необходимо да се произнесе **Келиме-и тевхīд**, или: “**Ля илāхе илляллāх Мухаммедун Расūлюллах**” и да се научи и повярва накратко в неговото значение. Да се познава значението му означава да се знаят шест неща. Тези шест неща се наричат **условия на**

вярата. Петото от шестте условия е вярата в отвъдния живот. Великият ислямски учен имам Мухаммед Газали, роден през 450 г. по Хиджра и починал през 505 [1111] г. година, е написал книга на име “**Дуррат-ул Фāхира фй-кешф-и улийум-ил-āхира**”, която дава информация за Съдния ден. Тази книга е спомената и в “**Кешф-уз-зунун**”. Учителят по арабски на име Омер, преподавал в средното училище в Кастамону, е превел тази ценна книга от арабски на турски и ѝ е дал името “**Състоянията в Съдния ден и отвъдния живот, описани в Корāн-и керйм**”. Книгата е издадена на 13.11.1911 г., т.е. 5. зилка’де 1329 г. по Хиджра в Кастамону. Сега Аллāху теāля отреди възможността на нашето издателство (“Хакйкат Китāбеви”) да издаде отново тази ценна книга. Обясненията, които са вмъкнати в нея, са взети от други достоверни книги и отделени в средни скоби []. Безкрайна благодарност на Аллāху теāля, Който даде възможността на братята ни по религия да участват в това добро дело. Нека Аллāху теāля ни позволи да научим и повярваме в правилните знания, предадени от учените на ехли суннет, и да спазваме повелите и отбягваме забраните на любимия ни Пророк Мухаммед (*aleyхисселйāм - мир нему*)! Добрият човек върши добрини на всички. Не напада ничия собственост и ничий живот и не накърнява ничия чест. Не се противи срещу законите на държавата. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: “**Ислямът е под сянката на сабите.**”, т.е. хората живеят спокойно, когато се управляват и защитават от държавата и законите: това им дава възможност да изпълняват спокойно поклоненията си. Колкото е по-силна държавата, толкова повече комфорт и спокойствие има в нея. Ето защо мюсюлманите трябва винаги да помагат на държавата, да плащат навреме данъците и с усмихнато лице и сладък език да наставляват всички. Нека Аллāху теāля ни опази от поддаване на лъжите, измамите и клеветите на враговете и – като следствие от това – измяна на държавата и религията! **Амйн.**

Днес мюсюлманите са разделени в три групи. Първата група са истинските мюсюлмани, които следват пътя на Есхāб-и кирām (вярващите, видели Мухаммед (*aleyхисселйāм*)). Наречени са **ехли суннет, суннити** или **фирка-и нāджиййе**, т.е. групата, която ще се спаси от Джехеннема. Втората група се състои от враговете на Есхāб-и кирām. Наричат се **шиити** или **фирка-и дāлле**, т.е. отклонено течение. Третата група се състои от враговете на шиитите и суннитите. Назовани са **вахабити** или **неждити**, защото се появили в област Неджд, (Централна) Арабия. Понякога се наричат и **фирка-и мел’уне**, защото обвиняват мюсюлманите в неверие и ги наричат “кяфири”. Пейгамберът ни (*aleyхисселйāм*) е прокълел такива хора. Тези, които разделиха мюсюлманите на три групи, са юдеите и англичаните.

Хората, които следват своите страсти, и онези, които имат болни сърца, независимо от групата, към която принадлежат, ще влязат в Ада. Всеки

вярващ трябва винаги да повтаря “**Ля иляхе илляллах**” [Няма друг бог освен Аллах], за да изчисти своя нефс от невежеството, което притежава по сътворение, и греховете. А за да изчисти сърцето си, т.е. за да се спаси от неверието и греховете, предизвикани от нефса, шейтана, лошите приятели и вредните книги, трябва да казва “**Естагфируллах**” [О, Аллах мой! Прости ми!]. Молитвите (ду’ите) на онези, които следват исляма и се разкайват, биват приемани. Човек, който не кланя намāз, гледа незабулени жени и яде харām, е ясно, че не следва исляма. Молитвите на подобни хора не се приемат.

Мйлядй
2001

Хиджрй Шемсй
1380

Хиджрй Камерй
1422

НАСТАВЛЕНИЕ: Мисионерите се опитват да разпространят християнството; евреите – Талмӯда, истанбулското книгоиздателство Хакйкат Китāбеви – исляма, а масоните – да унищожат всички религии. Човек, който е разумен, образован и справедлив, ще разбере и осъзнае истината и ще спомогне за разпространението ѝ, като по този начин ще стане причина за постигането на земно и āхиретско щастие от всички хора. Не би могла да има по-ценна и по-полезна услуга за хората от тази. Книгите, наречени Тора (Теврāт) и Евангелие, които се притежават днес от християните и юдеите, били написани от хора. Това е факт, потвърждаван дори от тях самите. Що се отнася до книгата Корāн-и керйм, тя е чиста и непокътната, така както е била низпослана от Аллāху теāля. Всички свещеници и равини трябва да прочетат внимателно и безпредразсъдно книгите на издателство Хакйкат Китāбеви и да положат усилие за тяхното разбиране.

СЪДНИЯТ ДЕН

И

ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ

Хвала на Аллāху теāлā, Който ни съобщи, че същината Му е извечна. Той е пожелал всички същества, освен Него, да изчезнат. Ще накаже неверниците и грешниците с мъчение в гроба. Аллāху теāлā е съобщил Своите заповеди и забрани посредством Своите пейгамбери (пророци), за да може рабите да спечелят щастие и в този, и в отвъдния живот. Той е сторил да зависят благословиите и мъченията на рабите в отвъдното от няколкодневните им дела в земното. И сторил лесен за избраните и любими раби пътя, водещ към отвъдното и Неговото задоволство.

Нека Аллāху теāлā прати благословии и селям на възлюбения Си Пейгамбер (*алейхисселāм*) и на неговите роднини и сподвижници, чиито имена е сторил твърде велики сред мюсюлманите.

Трябва да знаеш, че Аллāху теāлā, Който съживява и умъртвява всичко, в 185. знамение на сūra Āл-и Имрāн и в 31. знамение на сūra Ел-Енбийā, и в 57. знамение на сūra Ел-Анкебūt по смисъл казва [т.е. ислямските учени, предавайки от Есхāб-и кирām, са казали, че тези свещени āйети носят следния смисъл]: **“Всяко живо същество ще вкуси смъртта.”** С това Той посочва три вида смърт, т.е. онези, които идват да живеят на трите свята, умират. Няма съмнение, че този, който идва на този свят, умира. Разбира се, че умират и тези в световите джеберūt и мелекūt. Онези, които се намират в земния живот, са синовете на Āдем, т.е. хората, наред с животните на сушата, във водата и въздуха.

Вторият свят, наречен мелекūt [невидимият с око], е светът на мелāикетата (ангелите) и джиновете¹.

Третият свят, наречен джеберūt, е светът на отбраните ангели. В 75. знамение на сūra Хадж по смисъл се казва: **“Аллāху теāлā избра пророци и сред ангелите, и сред хората.”**

Светът джеберūt се състои от ангелите керūбийāн, рūхāнийāн, хамеле-и Арш и мелāикетата на Сирāдикāt-и джелāл. Аллāху теāлā в 19. и 20. знамение на сūra Енбийā по смисъл казва: **“Има такива мелāикета при Него, които не харесват себе си в служенето и изобщо не се изморяват.”**

---

¹ **Джин** – Джиновете са невидими създания, сътворени от пламъка на огъня. Биха могли да приемат всякаква форми.

Все Го прославят денем и нощем, и не им омръзва.” С това свещено знамение Аллāху теāлā ги хвали. Тези мелāикета имат много висока чест и се намират в градините на Дженнета. Те и техните качества са споменати в Корāн-и керīm. Макар че са близки с Аллāху теāлā и мястото им е Дженнетът, те също ще умрат. Тяхната близост с Аллāху теāлā не е пречка за смъртта.

Най-напред ще ти разкажа за смъртта в земния живот. Внимавай! Ако вярваш в Аллāху теāлā и в Неговия Пейгамбер, както и в Съдния ден и отвъдния живот, ще ти разкажа как хората преминават от едно в друго състояние, и ще ти кажа за техните положения, защото тази информация изисква доказателства и свидетели. Аллāху теāлā и Корāн-и керīm са свидетели за това, което ще кажа. Корāн-и керīm и предадените сахīх хадīs-и шерīфи (слова) на Пейгамбера ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) ще потвърдят това. [Когато човек умре, **земният живот** приключва и започва **отвъдният**, който е от три части. **Животът в гроба** продължава до възкресението на мъртъвците. После следва **Къяметът**, т.е. възкресението и Съдният ден, а след него идва **животът в Дженнета (Рая) и Джехеннема (Ада)**. Този трети живот е безкраен.]

В земния живот доброто е смесено със злото. За постигане на щастие и спокойствие е нужно винаги да се правят добри и полезни неща. Аллāху теāлā, поради голямата Си милост, е създал сила, която разграничава добрите неща от лошите. Тази сила се нарича **акъл, ум или разум**. Когато разумът е чист и здрав, изпълнява много добре тази своя задача и никога не греша. Вършенето на грехове и следването на страсти разболяват сърцето и разума, който престава да разграничава доброто от злото. Аллāху теāлā, проявявайки милост, върши тази работа като съобщава вредните неща, посредством Своите пейгамбери, и повелява хората да изпълняват определени заповеди. Съобщава и вредните неща, забранявайки тяхното вършене. Съвкупността от тези заповеди и забрани се нарича **религия**. Религията, към която ни зове Мухаммед (*алейхисселām*), се нарича **ислям**. Днес има само една непроменена и неизопачена религия и тя е ислямът. За постигане на спокойствие е нужно да се последва исляма, т.е. човек да стане мюсюлманин. За това не са нужни никакви формалности, като отиване при имāми или мюфтии например. Първо, трябва да се повярва от сърце, после да се изучат заповедите и забраните на исляма, а след това да се изпълнят.

**Ангелите, задаващи въпроси, ще дойдат в гроба ти.
Ще запитат: “Правилно ли изпълнява намāза си?”**

**Ще кажат: “Нима си мислиш, че всичко приключва със смъртта.
Мъчение те чака теб отсега!”**

Първа глава

Когато Аллāху теāля̄ създаде Āдем (*алейхисселя̄м*) [Адам] и обърнал кръста му със силата Си, взел две шепи от него – едната от дясната, а другата от лявата му страна, и отделил частиците на всички хора една от друга. Āдем (*алейхисселя̄м*) се загледал в тях и видял, че са като частици. В едно свещено знамение (āйет) от сӯра Ел-Вāки’а по смисъл се казва: **“Ето, тези отдясно ще вършат делата на обитателите на Дженнета, така че те са обитателите на Дженнета. За мен няма полза или вреда от техните дела. А тези от лявата страна са обитателите на Джехеннема, тъй като ще вършат делата на обитателите на Джехеннема. За Мен няма полза и вреда от тях.”**

Āдем (*алейхисселя̄м*) запитал Аллāху теāля̄: “О, Господи! Кое е делото на обитателите на Джехеннема?” Аллāху теāля̄ казал: “Да Ми се приписва съдружник; да се отричат пейгамберите Ми и да не се спазват заповедите и забраните в Моите книги (т.е. книгите, които са разкрити на пророците).”

Тогава Āдем (*алейхисселя̄м*) замолил Аллāху теāля̄: “Я, Рабби! Стори ги да засвидетелстват за себе си. Надявам се, че те няма да извършват делата на обитателите на Джехеннема.” Аллāху теāля̄ сторил тях свидетели за самите себе си, питайки ги: “Не съм ли Аз вашият Господ?” Всички отговорили от един глас: “Ти си нашият Господ! Засвидетелствахме.” Аллāху теāля̄ сторил свидетели също мелāикетата и Āдем (*алейхисселя̄м*), които също потвърдили, че Той е Господът. След това договаряне ги върнал обратно на предишните им места, защото техният живот бил само духовен. Телата им не били създадени все още. Аллāху теāля̄ ги поставил в слабините на Āдем (*алейхисселя̄м*). Взел душите им и ги поставил за съхранение в съкровище от съкровищата на Арша.

Когато спермата на бащата оплоди яйцеклетката на майката и когато се оформи телесният вид на детето, то все още е мъртво. Гниенето на тялото е възпрепятствано, защото в него е поставена ангелска същина. Когато Аллāху теāля̄ реши да даде душа на мъртвото дете в утробата, връща душата му, която е крил и съхранявал за известно време в съкровищата на Арша. Именно тогава детето започва да се движи. Има много деца, които се движат в корема на майката. Тя понякога усеща това, а друг път не. Смъртта, която се е случила след засвидетелстването, когато Аллāху теāля̄ запитал: “Не съм ли Аз вашият Господ!”, е първата смърт, т.е. изпращането на душата в съкровищата на Арша, а сегашният живот в утробата на майката е вторият.

Втора глава

След това Аллāху теāлā сторва човека да пребивава на земята, докато настане предопределеното време на смъртта, докато препитанието му свърши и докато извърши делата, предопределени за него в изначалността. Когато смъртта в земния живот наближи, идват четири мелāикета. Едното започва да дърпа душата от десния, а другото от левия крак, третото от дясната ръка, а четвъртото от лявата ръка. В повечето случаи човек започва да вижда **āлем-и мелекūt** преди душата да е дошла в състояние на гаргара (стигне до гърлото). Вижда ангелите и същността на извършваните от тях дела така, както се намират те в свои светове. Ако езикът е в състояние да говори, съобщава за тяхното битие. В повечето случаи обаче умирацията мисли, че видените от него неща са дело на сатаната. Остава неподвижен, докато не му се схване езикът. Докато е в това състояние, ангелите продължават да придърпват душата през върховете на пръстите. Тогава дъхът издава звук като на изливаща се вода от кожен съд на водоносец. Душата на неверника бива дърпана подобно на бодли, оплетени във влажна вълна. Това е факт, който ни е съобщил най-великият сред хората – Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*). На този етап умирацията си мисли, че коремът му е пълен с бодли. Чувства сякаш душата му преминава през иглено ухо и небето и земята се сливат, а той остава измежду тях.

Когато запитали хазрети Кāб (*радияллāху анх*) как се чувства човек, когато умира, отговорил: “Сякаш вътре в теб е поставен бодлив клон и силен човек го издърпва. Бодлите режат каквото режат и оставят каквото оставят. Ето така се чувствах аз.”

Предводителят на пейгамберите (*салляллāху алейхи ве селлем*) казва: **“Несъмнено една болка от болките на смъртта е по-силна от триста удара със сабя.”**

В тези мигове тялото се поти; очите се движат с голяма бързина от един към друг ъгъл; ноздрите се отдръпват; ребрата се повдигат, дъхът набъбва, а лицето пожълтява. Майка ни Āише Съддйка (*радияллāху анхā*) видяла това състояние, когато Расūлюллах бил в скута ѝ. Леейки сълзи изрекла стих, който по смисъл бил:

“Я, Расūляллах, бих жертвала себе си за теб! Никога не те е ранявала и натъжавала лоша постъпка. Не те е обладал и джин досега, и от нищо не си се плашел на света ала какво ти става в този миг, че красивото ти лице се е покрило с капки пот като перли. Лицето на всеки умиращ пребледнява, но светлините по твоето благословено лице осветяват всичко навред.”

Когато душата стигне сърцето, езикът се схваща. Никой не би могъл да поговори, когато душата му е стигнала до гърдите поради две причини. Едната е защото събитието е наистина много голямо и гърдният кош е отеснял под напъта на вдишванията.

Нима не виждаш, че когато човек бъде ударен в гърдите, припада? Успява да се съвзема чак след известно време и да проговори, а често не би могъл и това. Човек не губи слово, по която и част на тялото да го ударят, с изключение на удар в гърдите, който го поваля като безмълвен труп.

Втората причина е, че звукът (гласът) се появява при движенията на излизания от белите дробове въздух, а такъв вече (в споменатия критичен миг) липсва. Тъй като вече не е в състояние да вдишва и издишва, температурата на тялото пада и изстива. В това време състоянията на умиращите са различни.

Някои хора биват удряни от ангел с влажно нагорещено желязо, помазано с отрова. Душата веднага бяга и излиза от тялото. Мелйикето я взема в ръка и тя затреперва като живак. Душата приема човешки вид голям колкото скакалец и ангелът я предава на зебāниите (изтезаващите ангели).

При някои умиращи хора душата се вади бавно, докато стигне до гърлото, където я спират, но тя не остава и там. След напускане на гърлото, връзката на душата със сърцето не секва. Тогава мелйикето удря с отровно нагрят желязо, защото душата не напуска сърцето, докато не бъде ударена с него. Удрят с него, защото е потопено в морето на смъртта. Когато бъде поставено върху сърцето, действа като отрова, която се разпростира из всички други части. Тайната на живота е в сърцето и важи единствено в земния живот. Ето защо някои учени по акида са казали: “Животът е различен от смъртта” и “Смисълът на живота е в дружбата на душата и тялото.”

Когато дърпат душата и остава само една връзка с тялото, умирация го сполитат премного фитнета (изпитания). Това са изпитания, поднесени от Иблїс (шейтāна, сатаната), който праща своите помагачи специално за този човек. Те се преобразяват като неговите майка, баща, братя, сестри и любими хора, умрели преди него, и идват да му кажат:

“Умираш! Ние те изпреварихме в това отношение. Умри като последовател на еврейската религия, защото тя е истинската и приета от Аллах такава.” Ако откаже да им повярва и не се вслуша в тях, оставят го и си заминават. Този път прииждат други и му казват: “Умри като християнин! Това е религията на Месїх [Йсā (*алейхисселѝм*)], която отмени религията на Мўсā (*алейхисселѝм*).” Ето по такъв начин му споменават всички религии (предлагат му да ги приеме). Ще се отклони този, за когото Хак теāлѝ е пожелал да се отклони. Ето това е състоянието, за което се съобщава в 8. знамение на сўра Āл-и Имрāн, където по смисъл се казва: **“О, Господи наш! Не отклонявай сърцата ни по време на смъртта така, както ни даде вяра в земния живот.”**

Когато Аллāху теāлѝ пожелае твърдост в напътствието и вярата на някой раб, праща милостта Си. Някои ислямски учени казват, че под “милост” се има предвид Джебрāйл (*алейхисселѝм*).

Милостта на Аллāху теāлйā отдалечава шейтāна и заличава умората от лицето на болния. Той се успокоява и усмихва. Много умиращи са виждани да се усмихват на този етап, когато милостта на Аллāху теāлйā (т.е. Джебрāйл (*алейхисселйāм*)) идва и казва: “Познаваш ли ме? Аз съм Джебрāйл, а това са демоните, враговете ти. Умри като един от народа на Ибрāхйм (*алейхисселйāм*) и религията на Мухаммед (*алейхисселйāм*)!” Ето, за един човек не би могло да има нещо по-любимо и утешаващо от това мелйике! Последната част на 8. знамение на сӯра Āл-и Имрāн съобщава това състояние, където по смисъл се казва: **“Я, Рабби! Дари ни с милостта Си. Само Ти си Вседаряващия.”**

Някои хора умират по време на намāз, когато са в изправено състояние. Някои умират, докато спят, други – докато са заети с някаква работа, трети умират изведнъж, докато слушат музикални инструменти или играят, а някои умират пияни. На някои умиращи хора им се показват познатите им, умрели преди тях и ето защо се заглеждат в околните. В това време умирацията започва да хърка. Това хъркане го чуват всички, освен хората. Ако човек го беше чул, несъмнено би погинал и умрял от ужас.

Последното сетиво, което се губи, е слухът. Когато душата се отдели от сърцето, единствено зрението на човека се влошава, но той продължава да чува, докато душата бъде отнета изцяло. Ето защо Фахр-и āлем (*салляллāху теāлйā алейхи ве селлем*) е казал: **“На хора в предсмъртно състояние напомняйте шехāдетейн-и келиметейн. Това е да им се повтаря: “Лй илйхе илляллāх Мухаммедун Расӯлюллах.”** Освен това е забранил да се приказва много при хора на смъртен одър, защото е време на тежки страдания.

Ако видиш, че от устата на трупа е потекла слюнка или е с увиснала устна, почерняло лице или ако очите му са приели странен вид, знай, че е шакй (грешник, злодей), който е видял своето злочестие в āхирета.

Ако видиш труп с почти отворена уста, който сякаш се усмихва, а очите му са като премигнали, знай, че е благовестен с щастие в отвъдния живот.

Мелйикетата обвиват тази душа в дженнетска коприна. Душата на този добродетелен раб приема човешка форма голяма колкото медоносна пчела. Той не е загубил нищо от своите разум и знания. Знае всичко, което е извършил в земния живот. Мелйикетата – заедно с тази душа – поемат към небето. Някои мъртъвци усещат това, а други не. Наблюдавайки общностите на предишните пейгамбери (*алейхимусселйāм*) и новопочиналите хора, наподобяващи разпръснали се скакалци, достигат до първото, земното небе.

Джебрāйл (*алейхисселйāм*), предводителят на мелйикетата, достига до земното небе. От първото небе питат: “Кой си ти?”, а Джебрāйл (*алейхисселйāм*) казва: “Аз съм Джебрāйл! До мен е еди-кой си.” Така мелйикето изрежда красивите имена и качества на умрелия. Ангелите,

които са стражи на земното небе, казват: “Колко добър човек е този! Вярата му беше красива и нямаше съмнение в нея.”

После се изкачват до второто небе. Оттам питат: “Кой си ти?”, а Джебрāйл (*алейхисселя̀м*) повтаря същия отговор. Ангелите на второто небе казват на тази праведна душа: “Добре дошъл! Когато беше на земята, изпълняваше своя нама̀з, съблюдавайки всички негови фарзове.”

После преминават оттам и стигат до трето небе, откъдето питат: “Кой си ти?” Джебрāйл (*алейхисселя̀м*) повтаря предишните слова. Тогава се казва: “Добре дошъл да е този добър човек, който съблюдаваше правото на своя имот, като даваше неговия зекя̀т, и ушур за продукцията от нивите. Даваше ги на определените (от исляма) хора с обич и без да щади.” После преминават и оттам.

Пристигат в четвърто небе, където глас ги пита: “Кой си ти?” Ангелът отговаря като преди. Тогава им се казва: “Добре дошъл да е човекът, който говя по време на месец рамаза̀н, въздържа се от неща, които разваляха оруджа и от срещи с чужди жени, и от ядене на харāм (забранени неща).”

После преминават и се изкачват до пето небе. Глас пита: “Кой си ти?” и меля̀икето отговоря по същия начин. Тогава им се казва: “Добре да е дошъл онзи, който извърши задължителното поклонение хадж, без показност и само в името на Алла̀ху теāля̀.”

После преминават и стигат до шесто небе, откъдето питат: “Кой си ти?” Меля̀икето дава същия отговор, подир който им се казва: “Добре да е дошъл човекът, който рано сутрин се покайваше много, даваше скришом много милостиня и помагаше на сираците.”

Преминавайки и оттам, достигат до степен, където се намират завесите на величието **Сирадикāт-и джеля̀л**. Когато оттам запитат: “Кой си ти?”, ангелът отговаря по същия начин. Тогава гласът им казва: “Добре да е дошъл този праведен човек с красива душа, покайваща се много и повеляваща повеляваното от исляма [на своите деца и на хората, на които можеше да повлияе], учеща рабите на религията на Алла̀ху теāля̀ и помагаща на бедните [и изпадналите в затруднение].” После се отбиват при група меля̀икета, всички от които се здрависват с него и го благовестяват с Дженнет.

После отиват до **Сидрат-ул-мунтехā**. Когато пак се запита: “Кой си ти?”, ангелът дава същия отговор. Гласът им казва: “Добре дошъл да е човекът, който извърши всяко добро в името на Алла̀ху теāля̀.”

После преминават през слой от огън. После през слой от сияние, тъмнина, вода и сняг. После се отбиват при морето на студа и преминават оттам. Разстоянието между два слоя е колкото път, изминаван за хиляда години.

После се отварят завесите, покриващи Арша на Всемилюстивия. Техният брой е осемдесет хиляди. На всяка завеса има осемдесет хиляди пръстена, като всеки от тях съдържа хиляда луни, които повтарят “Ля̀ иля̀хе

илляллāх” и възхваляват Аллāху теāлā. Ако една от тези луни беше видяна от земята, нейната ярка светлина би изгорила света и хората биха ѝ се поклили вместо на Аллāху теāлā. По това време се чува глас иззад завесата да казва: “Чия е тази душа, която сте довели?” Джебрайл (*алейхисселām*) отговаря: “Синът на еди-кого си!”

Аллāху теāлā казва: “Доближете го. Колко хубав раб си ти!” Докато стои в нематериалното присъствие на Аллāху теāлā, Хак теāлā го упреква и го сторва да се засрами, докато почувства, че наистина е погубен; ала сетне му прощава.

Предава се едно събитие, което е свързано с хазрети Кādī Яхий бин Ексем. След като починал се явил насън. Запитали го:

- Как се отнесе с теб Хак теāлā?

- Аллāху теāлā ме накара да стоя в Негово присъствие и рече: “О, старецо лош! Не извърши ли това и онова?” Когато видях, че Аллāху теāлā знае всички мои дела, изпитах много силен страх и рекох: “Я, Рабби! В земния живот не ми беше съобщено, че ще питаш такъв въпрос!”, а Той попита: “А какво ти бе съобщено?” Отговорих: “На мен ми събщи Му’аммер, а на него имām Зухрī, а на него Урве, а на него Āише Съддīка (*радияллāху анхā*), а на нея хазрети Пейгамбера (*салляллāху теāлā алейхи ве селлем*), а на него хазрети Джибрīл, а на него Аллāху теāлā, че Аллāху теāлā, Който е милостив и милосърден, е казал: “**Аз Азъйм-уш-шāн** (Притежателят на велика слава) **се срамувам да измъчвам онзи, на когото косата и брадата му побелели в исляма.**” Тогава Аллāху теāлā отвърна: “Ти и Му’аммер, и имām Зухрī, и Урве, и Āише, и Мухаммед (*алейхисселām*), и Джибрīл, сте правдиви, и затова ти прощавам.”

[Кādī Яхий бин Ексем (*рахметуллāхи алейх*) бил съдия в Багдад. Починал през 242 [856] г. в Медīна. Бил учен по ислямско право в шāфи’йтския мезхеб. Книгата му “Тенбīх” е известна.

Му’аммер бин Мусеннā е по-известен с името Ебӯ Убейд Нахви. Бил писател. Родил се в Басра през 110 г. и починал през 210 [825] г. Бил хā-риджия. Написал многобройни книги. Бил учен по хадīs и история.

Мухаммед бин Муслим Зухрī бил един от Тāби’йн (т.е. от мюсюлманите, видели Есхāб-и кирām). Подреждал книгите около себе си като стена и влизал да чете вътре. Прекарвал времето си в четене. Един ден жена му рекла: “Тези книги са по-яроствни за мен от три съпернички.” Починал през 124 [741] г. (*рахиме-хуллāху теāлā*).

Урве бин Зубейр бил вторият син на Зубейр бин Аввām. Негова майка била Есмā бинти Ебī Бекр. Бил един от Фукахā-и себ’а (седмината големи медински учени). Предал множество хадīs-и шерīфи от Āише (*радияллāху анхā*). Родил се през 23 г. и починал в Медīна през 93 г. (*рахиме-хуллāху теāлā*).]

Абдул’азīз ибни Нубāде също бил видян насън. Запитали го: “Как се отнесе с теб Аллāху теāлā?” Отговорил: “Аллāху теāлā ми каза:

- Ти не си ли онзи, който говореше кратко, за да кажат хората: “Какво красноречие само!”?

- Я, Рабби! Твоята велика същност е пречиста от несъвършени качества. Аз, презреният Ти раб, Те прославях, когато бях жив.

- Спомени Ме както правеше в земния живот!

- Той е Който създава творенията от небитието и ги умъртвява пак като им отнема душите! Той е Който им дава говор и го унищожава сетне пак! И както ги унищожава, после пак ги създава от небитието. И както човешките крайници ги разединява след смъртта, така и ще ги съедини пак в Деня на възкресението.

- Правилно каза! Върви си, простих ти! – ми отвърна Аллāху теāля, Опрощавация.

[Ибни Нубāде бил поет и имал стихосбирка. Починал през 405 [1014] г. в Багдад.]

Менсūr бин Аммār (*рахметуллāхи алейх*) бил видян насън. Запитали го: “Как се отнесе с теб Аллāху теāля?”, Менсūr отговорил: “Дженāб-и Хак ме спря в Своего присъствие и запита:

- С какво дойде при мен, о, Менсūr?

- Я, Рабби, с тридесет и шест хаджа.

- Не приех нито един от тях! С какво дойде?

- Я, Рабби! За Твое доволство изчетох триста и шестдесет пъти Корāн-и керйм.

- Не приех нито едно от тях! С какво дойде, о, Менсūr?

- Я, Рабби! Дойдох с милостта Ти!

- Ето, сега дойде при Мен! Върви си, прощавам ти!”

Повечето от тези предания разкриват страховитите състояния на смъртта. Аз, с помощта на Аллāху теāля, те информирах за неща, които биха могли да бъдат последвани (вземани за поука) от послушните. Някои хора дочуват глас, когато стигнат до Кюрсйята, и оттам ги връщат обатно, а други ги връщат от Завесите. Āрифите (евлиите, любимите раби) биха могли да се срещнат с Аллāху теāля. Хора, които са под четвъртото ниво на виляйета (степената на евлия), не биха могли да достигнат дотам.

Трета глава

Душата на фāджирина (неверника) се издърпва много болезно и лицето му заприличва на див пъпеш. Ангелите му казват: “О, душа мръсна! Излез от тялото мръсно!” Неверникът започва да реве като магаре. Когато душата излезе, Азрāйл (*алейхисселйм*) я подава на зебāниите (изтезващите мелйикета), чиито лица са изключително грозни, облечени в черни дрехи, миришещи лошо и държачи парче вълнен плат, наподобяващ стар килим, и я увиват в него. В това време душата придобива човешка форма голяма

колкото скакалец. Причината е тази, че в āхирета тялото на неверника ще е по-голямо от това на вярващия. В един хадīs-и шерїф се казва: **“Един кътник на неверник в Ада ще е голям колкото планината Ухуд.”**

Джебрāйл (*алейхисселāм*) взема душата и се изкачват до първото небе. Оттам питат:

- Кой си ти?

- Джебрāйл!

- Кой е с теб?

- Синът на еди-кого си.

Джебрāйл (*алейхисселāм*) го споменава с грозни и противни имена, с които неверникът не е обичал да се обръщат към него. Портата на небето не се отваря и му се казва: “Такива хора няма да влязат в Дженнета, докато камила не премине през иглено ухо.”

Чувайки тези слова, Джебрāйл (*алейхисселāм*) пуска нечестивата душа от ръката си и вятърът я отвежда на далечни места. Ето, това е меāлят (значението) на 31. знамение на сӯра Хадж: **“А който съдружава с Аллāху теāлā, е като паднал от небето и птиците го грабват или вятърът го отвява на далечно място и се погубва там.”** Когато този човек падне на земята, зебāния го взема и го отвежда до Сидж’джїн. Това е голяма скала под земята или на дъното на Джахеннема, където отнасят душите на неверниците и грешниците.

Душите на юдеите и насрāниите (назаряните, последователи на религията на Йсā (*алейхисселāм*)) се връщат обратно от Кюрсї в гробовете им. Ако са били хора в своите чисти, непроменени религии (т.е. неизопачените юдаизъм и християнство), гледат как им мият и погребват телата.

Мушриците (многобожниците, езичниците), т.е. тези, които не вярват в религиите, не биха могли да видят нито едно от тези събития, защото ги пускат презрени от първото небе надолу.

Мунафиците (лицемерите), също като езичниците, биват сполетени от гнева на Аллāху теāлā и ги връщат отхвърлени в гробовете им.

Вярващите, които са имали пропуски в своите задължения като раби, са в различни състояния. Някои от тях ги връща намазът, защото ако човек го кланя бързо, подобно на петел, който кълве зърна, ще е откраднал от своя намаз. Този намаз ще бъде прибран като старо парче плат и хвърлен в лицето му. После намазът ще се издигне и каже: “Нека Аллāху теāлā те погуби, както ти погуби мен!”

Някои хора ги връща зекятът, защото го давали, само за да кажат хората: “Еди-кой си дава зекят!”, или го давали на жени, за да спечелят тяхната любов. Ние сме били свидетели на тези неща. Нека Аллāху теāлā дари със здраве всички раби с халял (позволен неща).

Някои хора биват връщани от оруджа, защото се въздържаха от ядене, но не се пазели от празнословене, злословене и вършене на грехове. Ето тези

орудж е грозота и разочарование. За човек, който говее по такъв начин, месец рамазāн примава, говеейки само привидно, без реално да е държан орудж.

Някои хора биват връщани от хаджа, защото го извършили, за да кажат хората: “Изпълнява хадж” или със средства от харām.

Някои хора ги връща извършен грях, като неподчинението към родителите например. Тези състояния са известни само на хора, имащи знание за света на тайните, както и на учени, които учат наука само в името на Аллāху теālā.

За всичко, което писах досега, има хадīs-и шерйфи на Пейгамбера (*салляллāху теālā алейхи ве селлем*) и предания, стигнали до нас от Есхāб-и кирām и Тāби’йн. По въпроса за отхвърляне на делата и другите състояния има много предания, както е потвърдил и Муāз бин Джебел (*радияллāху анх*). Желаях да осветля тази тема накратко и затова я засегнах. Ако не бях обобщил изложената информация, щях да напълня с нея много книги. Хората с ехли суннитска вяра – т.е. онези, които притежават правилна вяра и вършат правилни дела – знаят, че всичко, което казахме, е вярно, така както знаят и познават собствените си деца (т.е. със същата убеденост и сигурност).

Когато душата се завърне обратно в тялото, заварва как къпят трупа и зачаква до главата, докато измиването приключи. Аллāху теālā вдига завесата от очите на онези раби, за които е пожелал добро, и виждат душата на мъртвеца в нейния човешки образ. Веднъж един човек, миейки тялото на своя син, е видял как душата му чака до главата на трупа. Изпаднал в ужас и преминал от другата страна на тялото. Продължил да я вижда, докато обвият трупа в кефен, когато душата в човешки образ влязла обратно в кефена. Има хора, които са виждали душата, когато труповете били поставени в ковчези. Премного праведни раби предават, че са чували гласове – след като мъртвецът бил поставен в ковчеза – да казват: “Къде е еди-кой си? Къде е душата?” и как ковчезът се раздвижвал по два или три пъти откъм страната на гърдите.

Рабй’ бин Хейсем (*рахимехуллах*) предава, че един труп се раздвижил в ръцете на мияча. Във времето на Ебӯ Бекр Съддйк (*радияллāху анх*) един мъртвец е бил видян да говори в ковчеза и да изрежда достойнствата на Ебӯ Бекр и Омер (*радияллāху анхумā*).

Хората, които виждат тези състояния на мъртъвците, са евлиите (любимите раби на Аллāху теālā). Те виждат и света на мелāикетата. Аллāху теālā вдига завесите от очите и ушите на които пожелае и те успяват да видят и узнаят тези състояния.

Когато трупът бъде обвит в кефен, душата идва в близост до тялото, откъм страната на гърдите, и започва да вика и стене. Казва: “Отведете ме по-бързо в милостта на моя Господ. Ако бяхте видели благата, с които съм дарен, бихте побързали да ме откарате.”

Ако мъртвецът е от хората, на които им е съобщено, че са от лошите, които ще отидат в Джехеннема, казва: “Моля ви, дайте ми отсрочка за мъчението на Аллāху теāлй! Само ако знаехте какво предстои, без съмнение не бихте ме носели на рамене!” Ето защо, когато Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) видел ковчег, моментално ставал на крака и провървявал четиридесет крачки с погребалната процесия.

В един сахйх хадйс-и шерйф е предадено: Един ден край Пейгамбера (*салляллāху теāлй алейхи ве селлем*) беше прекаран ковчег. Той – в знак на уважение – се изправи. Есхāб-и кирām (*алейхимурридвāн*) казаха: “Я, Расūляллах, в ковчега лежи един евреин.” Пейгамберът ни (*салляллāху теāлй алейхи ве селлем*) заяви: **“Не е ли нефс?”** Т.е. не е ли човек? Постъпил е така, защото пред него е бил разкрит светът на мелйикетата. Ето защо той, когато е видел погребение, се развеселявал.

[В **“Халейбй”** е казано, че не бива да се става на крака и стои в изправено положение, когато минава ковчег. Трябва да се стане, за да се поеме и носи ковчег и върви подир него. Макар да е предадено как Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е станал на крака, когато минал ковчег, и седнал, когато преминал, както и че повелил другите да вършат същото, тази заповед била сторена несх, т.е. отменена след време (от самия него). В **“Мерāk-ил-фелйх”** и **“Дурр-ул-Мухтār”** пише, че не е позволено – в израз на почит – да се става на крака, когато се види преминаващ ковчег.]

Когато мъртвецът бъде положен в гроба и покрит с пръст, пръстта започва да му говори: “Беше радостен над мен ала сега, когато слезе под мен, вече не си. Хапваше ястия, когато беше над мен, а сега под мен ще те изядат буболечките.” Гробът продължава да му наговаря горчиви слова, докато бъде напълнен с пръст и покрит догоре.

Ибни Мес’уд (*радияллāху анх*) предава: “Веднъж запитах: “Я, Расūляллах! Кое е първото нещо, с което мъртвецът се среща в гроба?” Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) каза: **“Я, Ибни Мес’уд! Никой не ми е задавал този въпрос преди теб. Ти си единственият, който запита. Когато мъртвецът бъде поставен в гроба, едно мелйике на име Рūмāн му проговаря. Влиза в гробовете и казва:**

- **О, Абделлах (рабе на Аллах)! Напиши своите дела!**
- **Нямам нито лист, нито молив. Какво да изпиша? – пита човекът.**
- **Този отговор не се приема. Кефенът е твоят лист, слюнката е твоето мастило, а пръстите са твоят молив!**

Ангелът изрязва парче от кефена и му го подава. Рабът, дори да е бил неграмотен, изписва всички свои севāби и грехове, като че ли ги е извършил през онзи ден. Ангелът сгъва парчето и го окачва на шията на мъртвеца.” После Расūлюллах (*салляллāху теāлй алейхи ве селлем*) изчете 13. знамение на сūра Исрā, където по смисъл се казва: **“И привързахме страниците, показващи делата на всеки човек към неговата шия.”**

След това се явяват две потресаващи мелѝикета в човешки образ с лица твърде черни и със зъби се залавят да пробиват земята. Космите по главите им висят до земята. Словата им са като гърмежи, съпровождащи мълния, очи като проблясващи светкавици, а дъх като яростно бушуващ вятър. Всеки от тях държи железен камшик. Дори да се съберат всички хора и джинове, пак не биха могли да ги помръднат, защото са по-масивни и тежки от планини. Ако с него бъде ударен човек, Аллах да пази, би го разкъсал на парчета. Душата, виждайки тези ангели, моментално побягва. Те влизат в гърдите на трупа през носа и тогава частта от тялото от гърдите нагоре оживява, точно като преди да умре, но не може да се движи ала вижда и чува всичко. Мелѝикетата започват да го разпитват с ярост. Измъчват го и го карат да страда. За него земята става като водна повърхност – всеки път, когато рече да помръдне, се разцепва и зейва пропад.

Мелѝикетата му задават въпроси, като: “Кой е твоят Господ? Коя е твоята религия? Кой е твоят пейгамбер? Кое е твоето къбле?” Онзи, на когото Аллāху теāлѝ отреди успех и постави правилните думи в сърцето му, казва: “Моят Господ е Онзи, Който Ви изпрати при мен като Свои пълномощници. Моят Господ е Аллах, пейгамберът ми е Мухаммед (*алейхисселѝам*), а религията ми е ислямът.” Само добродетелните учени, практикуващи своите знания, дават такъв отговор.

Тогава мелѝикетата казват: “Рече истината, поднесе своето доказателство и се избави от нашите ръце.” Превръщат гроба в голям купол и отварят две врати откъм дясната му страна. Застилат гроба с прекрасно ухаещ босилек. Дженнетски ухания долитат до покойния. Красивите му деяния, извършени в земното, приемат образа на любимия му приятел, който го развеселява и благовестява. Нūr (сияние) изпълва гроба и покойникът остава весел и радостен, докато настане Къѝмет (края на света). За него не би имало нищо по-любимо от този Деня.

Вярващите с по-малко знания и добри дела и които не са наясно с тайните на света на ангелите имат по-ниски степени от тези в гореизречения пример. След Рūмāн при мюсюлманин от тази категория идва неговото дело в хубав вид, благоухаещ и облечен в прекрасни дрехи:

- Не ме ли позна? – пита то.
- Кой си ти, че Аллāху теāлѝ те изпроводи в момент като този, когато съм толкова самотен и безпомощен?
- Аз съм твоите праведни дела. Не се бой, не тъжи! След малко ще дойдат Мункер и Некѝр и ще те разпитат. Не се плаши от тях!

След това посетителят научава мъртвеца на онова, което трябва да каже на разпитващите ангели. После идват Мункер и Некѝр. Притискат го по начин, който ще опишем сега. Първо го карат да седне и го питат:

- Мен Раббуке? (Кой е твоят Господ?)

Мъртвецът отговаря като преди и езикът му не се схваща:

- Моят Господ е Аллах. Пейгамберът ми е Мухаммед (*алейхисселѝм*), имѝмът ми е Корѝн-и керѝм, кѝблето ми е Кяабе-и шерѝф, а баща ми е Ибрѝхѝм (*алейхисселѝм*), чийто народ е моят народ.

- Правилно! – отвръщат ангелите.

Отнасят се с него като предишните мелѝикета, но от лявата му страна отварят врата от Ада. Вижда змиите, скорпионите, веригите, врящата вода и зоккума, т.е. всичко що има в Джехеннема, и започва да стене твърде горчиво.

- Не се страхувай! Ужасът на това място няма да те засегне. Това е твоето място в Джехеннема, което Аллѝху теѝлѝ замени с място в Дженнета. Заспивай, ти си сайд (ще си от обитателите на Дженнета)! – казват мелѝикетата и вратата от Ада се затваря. Покойникът остава в това състояние и не знае за изминаващите месеци и години.

На много хора, когато умират, им се схваща езикът. Ако са с грешно вероубеждение [т.е. ако не са вярвали съгласно съобщеното от суннитските учени и са следвали ехл-и бидат (реформаторите)], не успяват да кажат: “Господът ми е Аллах” и заговарят други неща. Мелѝикетата го удрят един път и гробът му се изпълва с огън, който след време изгасва, оставайки в това състояние за няколко дни. Сетне огънят пак се появява и това се повтаря чак до Кѝѝмета (Съдния ден).

Много хора не могат да кажат “Религията ми е ислямът”, защото или са умрели със съмнение (в сърцата) или са били сполетени от фитне (изпитание) по време на смъртта. [Или се подвели от думите или писанията на хора, които не принадлежат към ехли суннет.] Ангелите ги удрят един път и гробът им се изпълва с огън, както и в предишния случай.

Някои хора не успяват да кажат: “Ел-Кур’ѝни имѝмѝ”, т.е. “Имѝмът (водачът) ми е Корѝн-и керѝм”, защото са чели Корѝн-и керѝм, но не са извлекли поука от него и не съблюдавали неговите повели и забрани. Тези хора ги сполетява това, което и предишните.

Делата на някои хора приемат ужасни образи и ги дърпат. Подлагат ги на изтезание в гроба в зависимост от греха. В едно предание се казва: **“Делата на някои хора се преобразяват като хунѝт.”** Хунѝт е малко прасенце.

Други не могат да кажат: “Моят пейгамбер е Мухаммед (*алейхисселѝм*)”, защото приживе забравили за Сунната на Пейгамбера ни (т.е. заповедите и забраните на исляма) и последвали модата; не са учили децата си на Корѝн-и керѝм и на заповедите и забраните на Аллѝху теѝлѝ.

Някои не успяват да кажат: “Моето кѝбле е Кяабе-и шерѝф”, защото рядко се обръщали към него за намѝз или имали пропуски в абдеста, или обръщали внимание на друго, а не на намѝза, или извършвали неправилно руку и седжде, т.е. не са спазвали та’дѝл-и еркѝн.

Достатъчен ти е хадѝс-и шерѝфът на Пейгамбера ни (*саллялѝху алейхи ве селлем*) **“Аллѝху теѝлѝ не приема намѝза на онзи, който има казѝ**

намāз като дълг (т.е. има пропуснати намāзи и трябва да ги навакса) **и на онзи, който носи дрехи от харām.**” [Оттук се разбира, че суннетите и нāфиле намāзите на онези, които са пропуснали задължителен намāз, не се приемат.] Други хора не могат да кажат: “Ве Ибрāхїму ебї” т.е. “Моят баща е Ибрāхїм (*алейхисселя̀м*)”, защото приживе са чували да се казва “Ибрāхїм (*алейхисселя̀м*) е бил юдеин или християнин” и в тях се е появило съмнение. [Или са казали: “Неверникът Āзер е баща на Ибрāхїм (*алейхисселя̀м*).”] С такъв човек правят онова, което са направили и с предишните. Всички тези неща са наподробно обяснени в “**Ихїя-ул-ульї̀м**”.

[Горният хадїс-и шерїф посочва, че ако един намāз е пропуснат безпричинно, – докато не бъде наваксан веднага – нито един от по-късно изпълнените не се приеме, но ако са изпълнени с ихля̀с и в съблюдение на условията, стават сахїх, т.е. задължението да се кланя намāз се изплаща и се спасява от греха за неизпълнение. Като се каже “нито един от намāзите не се приема” се има предвид, че няма да се спечелят севāбите (наградите и благословиите), които Аллāху теāля̀ е обещал, т.е. няма да се извлече никаква полза от тях. Суннетите на петте намāза се кланят за севāб. Но суннетите на хора с пропуснати фарзови задължения не се приемат и ще са изпълнени напразно, т.е. няма да донесат никаква полза. Ето защо безпричинно пропуснатите фарз намāзи следва незабавно да бъдат изпълнени. Ако техният брой е голям, следва да се процедира така: суннетите на петте намāза се кланят с възнамерение за казā, т.е. за наваксване на пропуснат (фарз) намāз – това би спасило човека от голямото наказание, защото така ще е наваксан (задължителният) намāз. Чрез този метод казā намāзите свършат бързо и започва да се получава севāб от суннетите. (Тези обяснения се отнасят за безпричинно пропуснатите изпълнения.) Нещата не стоят така с фарзовите намāзи, които са пропуснати с извинение (което ислямът приема). Този хадїс-и шерїф се отнася за намāзи, които не са изпълнени без оправдание, поради мързел.]

Четвърта глава

Ангелите Мункер и Некїр питат неверника:

- Мен Раббуке? (Кой е твоят Господ?)
- Ля̀ едрї! (Не знам) – отговаря той.
- Не знаеше и затова не може да си спомниш!

Бият го с железен камшик и той потъва чак до седмия слой на земята. Сетне земята се разтърсва и той се издига обратно в гроба. Боят се повтаря седемкратно. Състоянията, в които изпадат подобни хора, са разнолики. Делата на някои от тях се преобразяват като куче, което ги хапе до Къямета. Това са хора, които са имали съмнения относно повторното

съживяване и исляма. Хората в гробовете ще се сблъскат с различни състояния. Ние ги описахме накратко. Мъчението е от такова естество, че всеки ще бъде подложен на изтезание с онова, от което се е боял най-много.

Например някои хора се боят много от малките на хищните животни. Хората са различни в това отношение. Преди спасение и съжаление, искаме прошка от Аллāху теāля.

Има много мъртъвци, които са виждани насън и питани за тяхното състояние. Един от тях например е отвърнал: “Един ден извърших намāз без абдест и затова (в гроба) Аллāху теāля ми изпрати млад вълк. Положението ми е потресаващо!” [Трябва да се извлече поука и разбере какво би било състоянието на онези, които не кланят намāз и не наваксват пропуснатите.]

Друг човек бил видян насън и го запитали как се е отнесъл с него Аллāху теāля. Казал: “Един ден – когато се налагаше – не извърших гусюл абдест. Аллāху теāля ме облече в дреха от пламък. Ще ме измъчват до Къямета, като ме обръщат от едната на другата страна.” [Всички родители-мюсюлмани трябва да научат децата си на гусюл абдест.]

Друг човек бил видян насън и попитан: “Как се отнесе с теб Аллāху теāля?” Мъртвецът отговорил: “Миячът ме обръщаше грубо от едната на другата страна и един от пироните на тенешира (дъската, върху която се слага трупа) одраска тялото ми. Беше много болезнено!” На сутринта намерили мияча и го питали дали се е случило нещо подобно, и той отговорил: “Да, стана по невнимание!”

Още един бил сънуван и запитан: “Какво ти е състоянието? Не беше ли починал?” Мъртвецът отговорил: “Да, починах! Сега съм добре, но когато хвърляха пръстта, върху мене падна камък и счупи две от моите кости, които ми причиниха голяма болка.” Отворили гроба и видели, че е истина.

Един син сънувал своя баща да му казва: “О, сине лош! Стъкми гроба на баща си! Дъждът ми причини много неприятности.” Отворили гроба и видели, че заради наводнението се е напълнил като канал за вода.

Един арабин разказва: “Когато запитах покойния ми син: “Как се отнесе с теб Аллāху теāля?”, отвърна: “Добре съм, но съм погребан до един грешник и чувствам страх от неговите изтезания!” От тези и още други многобройни случки става ясно, че мъртъвците изтърпяват гробно наказание. Ето защо Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е забранил да се чупят костите на труповете и когато видял един да седи върху гроб, казал: **“Не измъчвайте покойниците в техните гробове” и “Както живите усещат и чувстват болки и страдания в домовете си, така и мъртвите усещат болки и страдания в гробовете.”**

Благословеният ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) се е разплакал, когато посетил гроба на майка си хазрети Āмине. Разплакали се и придружителите. Казал: **“Поисках разрешение от моя Господ, за да**

искаш прошка за нея, но не ми позволи.”, а после: “Поискаш разрешение да посетя гроба ѝ и получиш позволение. Следователно посещавайте гробовете и вие, защото посещението е една от причините, които напомнят за смъртта.” [На Пейгамбера ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) му било позволено да иска прошка за благословените си майка и баща. Те и без това били му’мини (вярващи). Сетне били съживени и се присъединили към общността.

Този свещен хадїс доказва, че благословените майка и баща на Расулүллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) били му’мини, защото не е позволено да се посещават гробовете на неверници. Позволениято е явно доказателство, че не са неверници. Що се отнася до първоначалния отказ, то и за него има причина. Аллāху теālй, в името и честта на Своя Любим, е пожелал да дари неговите благословени родители с още по-големи блага. Когато му дойдело времето, щял да ги съживи, да им покаже, че техният син е най-високопоставеният пейгамбер, да им даде честта да повярват, да бъдат от неговата общност и да достигнат високата степен на сахāбия.

В турската книга “**Мир’āt-ул-кяинāt**”, написана от Нишāнджзāде Мухаммед бин Ахмед² (*рахметуллāхи алейх*), пише:

Улемите са казали различни неща относно вярата на благословените родители на Расулүллах (*салляллāху алейхи ве селлем*). Абдуррахмāн бин Ебй Бекр Суйүтй (починал през 911 [1505] г.), в “**Месāлик-ул-хунэфā**” и в още много други свои ценни книги, споменава за пет различни предания:

(1) И двамата са починали преди призива на Расулүллах, т.е. преди бисет, в Епохата на невежеството. Според всички учени на шāфи’йтския мезхѐб и повечето в ханѐфйтския, ако човек не е чувал за религията на някой пейгамбер, не е вāджиб (длъжен) да повярва в нея, защото за никого не е вāджиб да изнамери вярата чрез своя разум, преди да е чул за религията на някой пейгамбер. След като чуе, за него става вāджиб да помисли и осъзнае битието на Аллāху теālй, и да повярва в Него. В Епохата на невежеството предишните пейгамбери били забравени, защото през тогавашните векове властта е била в ръцете на неверни и жестоки владетели, които унищожили религиите, угнетявали и преследвали духовниците, и – като следствие от това – броят на му’мините намалял, а и те били принудени да се крият. Ето така с времето не останали хора, които да познават религия и вяра.

Освен това винаги е имало и ще има угнетители, раби със зли и долни души, които са поели по същия път и с небивала омраза зверски нападали му’мините, за да унищожат духовниците и религиозните познания. Такива примери са англичаните и комунистите. Въпреки това нито един от тези тирани не е успял да унищожат вярата, а се самоунищожил и горчиво и презряно бил принуден да напусне властта, попадайки в лапите на смъртта,

---

² Нишāнджи-зāде е починал през 1031 (1922) г.

без да се е наситил на земни удоволствия. Имената им биват споменавани с проклятие или потъват в забрава. Аллāху теāлйā, създавайки пейгамбер или учен, е озарявал изново света със сиянието на вярата. Разумните трябва да извлекат поука от тези неща, да се пробудят и да не се подвеждат от враговете на религията, за да не станат от онези, които са презрени и долни в земния и отвъдния живот.

(2) Има учени, които казват, че: “Хората, които са живели във времената на невежество, ще бъдат изпитани в Съдния ден и вярващите сред тях ще влязат в Дженнета.” В турския превод на “**Мектубāt**”, при превода на 259. писмо, е обяснено, че този иджитихād е слаб.

(3) Аллāху теāлйā е съживил благословените родители на възлюбения Си Пейгамбер (*салляллāху теāлйā алейхи ве селлем*). Те получили честта да повярват в своя син и станат част от неговата общност, след което починали отново. Имām Суйūtй (рахметуллāху алейх) предава хадйс-и шерйф, удостоверяващ това, и добавя: “Макар свещеният хадйс да е слаб, той става силен поради факта, че е предаден от много хора. Според иджитихādите³ на мнозинството учени той е силен. Слабите хадйс-и шерйфи, които дават информация за ценността на ибāдетите или достойнствата на някои мюсюлмани, се приемат за доказателства.”

(4) Фахруддйн Рāзй⁴ и още много учени казват, че в 28. знамение на сūra Тевбе по смисъл се казва: “**Съдружаващите са мръсни**”, т.е. всички неверници са мръсни, нечисти. От друга страна, Расуллолах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: “**Аз дойдох, преминавайки – във всяко време – през чисти бащи и майки.**” Един друг хадйс-и шерйф гласи: “**Във всеки век съм бил прекарван през най-добродетелните на времето.**” Неверниците не биха могли да бъдат наречени добродетелни. В свещен āйет от сūra Шуарā по смисъл се казва: “**Той те кара да преминеш през хора, които правят седжде.**” Оттук се разбира, че всички негови бащи и майки (прародители) са били му’мини. В Корāн-и керйм е посочено, че Āзер, наречен баща на Ибрāхйм (*алейхисселйм*), е кяфир. Въпреки това Абдуллах ибни Аббāс и имām Муджāхид обясняват същината на нещата така: “Āзер е бил чичо на Ибрāхйм (*алейхисселйм*).” В Арабия чичото се нарича “баща”. В хадйс-и шерйф се казва: “**Най-лекото мъчение в Ада ще е това на Ебӯ Тāлиб.**” Ако благословените родители на Расуллолах бяха в Джехеннема, тяхното мъчение щеше да е най-слабо, а не това на Ебӯ Тāлиб. Този хадйс-и шерйф показва, че родителите на Пейгамбера ни (*алейхиссалйātu весселйм*) са били вярващи.

(5) Повечето учени са казали, че по този въпрос не бива да се говори нищо, което да е в асинхрон с благоприличието и уважението. Трябва да се мълчи и казва: “Аллāху теāлйā знае истината по въпроса.” Шейх-ул-ислям

³ Иджитихād – Извличане на закони за неща, които не са ясно съобщени в Корāн-и керйм и хадйс-и шерйфите, чрез тяхното оприличаване на ясно съобщените.

⁴ Фахруддйн Рāзй е починал през 606 [1209] г. в Хират.

алляме Ахмед ибни Кемал Паша в заключителната част на малката си книга “Ебевейн” казва: “Според хадїс-и шерїфа: **“Не засягайте живите, говорейки лошо за мъртвите”** и 62. знамение на сўра Тевбе, където по смисъл се казва: **“Аллах прокле онези, които обиждат Расўлюллах!”**, онзи, който казва, че бащата на Расўлюллах е в Джехеннема, ще бъде проклет.” Тук свършва преводът от “Мир’ат-ул-кяинат”.]

Когато благословеният ни Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*) отишъл до един гроб, казал: **“Нека спасението да е над мюсюлманите и вярващите в тези гробове! Ние Иншāаллах (с позволенията на Аллāху теāлй) ще се присъединим към вас. Вие се преселихте преди нас и ние ще ви последваме: ще дойдем по-късно. Я, Рабби! Опрости тях и нас и опрости нашите грехове с Твоята прошка.”** Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е повелявал на благословените си жени (*радияллāху теāлй анхунне*) да правят тази ду’ā (молитва), когато посещават гробище.

Сāлих Музенй (*рахимехуллах*) казва: “Запитах някои улеми защо е забранено да се кланя намāз на гробище. Те ме информираха, че по този въпрос има хадїс-и шерїф, който гласи: **“Не изпълнявайте намāз измежду гробовете, защото това е безкраен копнеж.”** Т.е. онзи, който върши това, ще съжالياва. [Исмā’ил Музенй е бил един от учениците на имām Шāфи’й. Починал през 264 [878] г. в Египет.]

Ето защо да се изпълнява намāз на места, където има мръсотия, като гробища и бани, е мекрўх.

Един човек е казал: “Веднъж се закланях сред гробове. Слънцето печеше много силно. В онзи момент видях някой, приличащ на баща ми, да седи върху своя гроб. Изплаших се и направих пропуск в седждето. Чух го да ми казва: “Нима земята отесня, че идваш тук? С твоя намāз ни причиняваш неприятности.”

Расўлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е срещнал сирак, който със силен глас плачел до гроба на своя баща. Проявявайки милост, и той се разплакал: казал: **“Мъртвецът, без съмнение, страда поради близките си, които плачат на висок глас. Т.е. натъжава се и се чувства зле.”**

Има много мъртвци, които биват виждани насън и когато бъдат запитани как са, отговарят: “Много зле! Изпитвам страдания заради едикога си. Неговите плач и виковете ми причиняват мъка.” Зъндъците [опирайки се на късия си акъл] отричат този факт.

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Ако някой от вас посети гроба на мъртвец, когото е познавал в земния живот, и му даде селям, вярващият (преселил се в отвъдния свят) би го познал и отвърнал на селяма му.”**

Също така веднъж, когато Пейгамберът ни (*салляллāху теāлй алейхи ве селлем*) се върнал от погребение, казал: **“Мъртвецът (в гроба) чува стъпките и разкрива своята скръб с думите: “Чувам, чувам!”**

Предава се от учените по ислямско право (*рахиме-хумуллāху теāлйā*), че един човек е починал без да изпълни завещание. Една нощ посетил децата си и казал: “Дайте толкова и толкова пшеница на еди-кого си. Върнете книгата, която взех от еди-кого си.” На сутринта всички те си разказали съня един на друг. Предали пшеницата, както било заръчано в съня, но не успели да намерят книгата, въпреки че я търсели усърдно. Много се зачудили ала след време я открили в един от ъглите на къщата.

От един мюсюлманин се предава следното събитие: “Баща ни беше назначил учител да ни възпитава. Той ни учеше на писмо, но почина. След шест дни посетихме неговия гроб. Мислехме за заповедта на Аллāху теāлйā (смъртта). В това време забелязахме, че оттам минава човек, който носи паница със смокини. Купихме и ядохме от тях ала дръжките им ги изхвърлихме наоколо. Същата нощ той се явил в съня на баща ни и след като бил запитан как е, отговорил: “Добре съм, но твоите деца ми превърнаха гроба в кочина и наговориха лоши неща.” Когато на сутринта баща ни разказа за съня, рекохме: “Субхāналлах [пречист е Аллāху теāлйā]! Той ни възпитаваше приживе и продължава да го прави, макар че се изсели в отвъдния свят.”

Има още много подобни случаи, но сметнах, че тези наставления биха били достатъчни. От малко неща би могло да се извлече много поука.

Пета глава

Мъртъвците в гробовете се намират в четири състояния. Някои седят върху петите си и остават в това състояние, докато очите им се разложат, телата се надуват и станат на пръст. После душите им обикалят в света на мелāйкетата, освен в земното небе.

На някои от тях Аллāху теāлйā праща сън и не знаят за случващото се чак до първото протръбяване с Рога. След първото протръбяване се събуждат и после пак умират.

Някои от тях остават в гробовете си два или три месеца. После душата се качва върху райска птица, която я откарва (летейки) до Дженнета. Хадйс-и шерйфите, съобщаващи това, са сахйх. Собственикът на исляма (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Душата на вярващия е заедно с една птица и остава на някое от дженнетските дървета.”**

Когато бил запитан за душите на шехйдите (мъчениците), (*салляллāху алейхи ве селлем*) казал: **“Душите на шехйдите, намирайки се в стомасите на зелени райски птици, стоят по дженнетските дървета.”**

Някои хора се издигат от своите степени, когато пожелаят, а други стоят там до протръбяването с Рога.

Четвъртото състояние е характерно за пейгамберите и евлиите. Някои от тях летят до Къямета и повечето от тях биха могли да се видят нощем.

Вярвам, че Ебӯ Бекр Съддѣк и Омер-ул-Фәрӯк (*радияллāху теāля анхумā*) са от тях.

Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е свободен да обикяла и в трите свята (āлем-и нāсӯт (светът на хората), āлем-и мелекӯт и āлем-и джеберӯт). Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) загатнал за това, като казал: **“Аз пожелах от щедростта на Аллāху теāля да не ме остави на света за повече от три(десет години).”** И наистина тридесет години след смъртта на Расӯлюллах [през 41 г.] хазрети Али падна шехїд и хазрети Пейгамберът се разсърди на хората, и благословената му душа изцяло се изкачи на небето.

Някои праведни раби видели това насън⁵. Един мъж запитал: “Я, Расӯляллах! Нима не виждате фитнетата (безредиците) сред Вашата общност?” Хазрети Пейгамберът (*салляллāху алейхи ве селлем*) отговорил: **“Аллāху теāля ще увеличи техните фитнета. Сториха шехїд и хазрети Хусейн. Не спазиха моето право (уважението към мен).”** Въпреки че Расӯлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) споменал още неща, поради съмнения на предавача ги пропускаме.

Някои от тях (като Ибрāхїм (*алейхисселām*)) избрали седмо небе и стоят там. В нощта на Ми’рāджа (Нощното възнесение) Пейгамберът ни (*алейхиссалāту весселām*) посетил Ибрāхїм (*алейхисселām*). Заварил го с гръб, опрян на Бейт-ул-ма’мӯр и гледащ с пронизителен поглед към децата на мюсюлманите.

Йсā (*алейхисселām*) е на пето небе. На всяко небе има расӯли и небии (*алейхимусселām*), които никога не напускат своите места. Ще стоят там до края на света. Единствено сред тях хазрети Ибрāхїм, хазрети Мӯсā, хазрети Йсā и хазрети Мухаммед Мустафā (*салляллāху алейхи ве селлем*) са свободни да отидат там, където пожелаят и в трите свята.

Някои от евлия-и кирām (любимите раби на Аллāху теāля) стоят до Къямета. Предава се, че Бāязїд Бистāmї (*рахимехуллāху теāля*) яде от трапезата изпод Арша.

Ето, покойниците в гробовете са в едно от тези четири състояния. Т.е. те биват измъчвани, помилвани, оскърбявани или дарявани с благословии.

Има много евлии, които гледат с внимание към умирация. За тях широките граници се стесняват, а в много случаи се отварят. Виждат това състояние и го предават. Видях човек, който предаваше събития от такова естество.

Имам приятели, за които са повдигнати завесите, покриващи очите на сърцата им. Един от тях видял как мъртвото му дете влиза в дома му. Тези скрити (невидими) ползи и дарове са само за щедрите или за хората от добро потекло, или за благословените.

---

⁵ Шейтāнът би могъл да влезе в образа на всеки, но не и на пейгамберите. Така че, когато се види Пейгамбера ни (*алейхисселām*), сънят несъмнено е достоверен и истински. Следователно тези сънища ни служат като доказателства.

Някои хора в гробовете имат информация за петъците и байрамите. Когато някой напусне света (почине), се насъбират около него. Познават го. Някои от тях питат за жените си, а други за бащите си. Всеки от тях пита онова, което го интересува.

Има много мъртъвци, които не успяват да срещнат определени свои познати, починали преди тях. Причината е, че по време на смъртта са загубили онова, което имали приживе (т.е. загубили вярата си). Ето защо някои от тях умират като евреи, а други като християни и отиват сред тях. Когато един човек почине и отиде сред мъртъвците, те го питат за съседите им в земния живот и къде е еди-кой си, а той отговаря: “Той почина отдавна.” Мъртъвците казват: “Ние не сме го виждали. Може би е в джехеннема Хāвийе.” (Това е най-дълбоката част на Джехеннема, където изтезанията са най-болезнени.)

Веднъж сънували покойник и го запитали: “Как се отнесе с теб Аллāху теāлй?” а той им отговорил, споменавайки имената на още петима свои приятели: “Всички сме много добре. Бяхме дарени с много добрини и благословии.” Той и неговите приятели били избити от еретиците, наречени хāрйджии или йезйдии. Когато бил запитан за своя съсед, отговорил: “Не го видяхме.” Въпросният съсед се бил самоубил, хвърляйки се в морето. После покойникът се заклел и казал: “Кълна се! Смятам, че той е заедно със самоубийците!”

Расūлюллах (*саллялāху алейхи ве селлем*) казал: **“Ако човек се самоубие с парче желязо, в Съдния ден ще дойде, удряйки своя корем с него, и вечно ще бъде в Джехеннема. Ако човек се самоубие, хвърляйки се от планина, ще се е хвърлил в джехеннемския огън.”**

Ако и жена се самоубие, ще усеща болката до протръбяването с Рога. [Този хадīs-и шерйф е за онези, които се самоубиват, за да се спасят от тревогите на този свят и постигнат спокойствие. Това убеждение е равносилно на отричане на āхиретското мъчение и води до неверие. Човек, който загуби своя разсъдък или онзи, който не умре веднага след извършен опит, а направи тевбе (покаяние) преди да почине, не става кяфир.] Според достоверно предание, което е достигнало до нас, Āдем (*алейхисселām*) се срещнал с Мūsā (*алейхисселām*). Мūsā (*алейхисселām*) му казал:

- Ти си човека, когото Аллāху теāлй е създал със Своята сила и го дарил с душа. Поставил те е в Своя Дженнет. Защо не му се подчини?:

- О, Мūsā! Аллāху теāлй поговори с теб и ти низпосла Теврата. Не видя ли там да пише: “ Āдем извърши зелле (малък пропуск, който не е грях) срещу своя Господ. – запитал Āдем (*алейхисселām*).

- Да, видях!

- А кога е било предопределено това дело? Колко време преди да го извърша аз?

- Петдесет хиляди години!

- О, Мӯсā, нима ме обвиняваш и критикуваш за грях, който е бил предопределен да извърша петдесет хиляди години преди да го направя?

[Този диалог е описан и наподробно обяснен в книгата “**Се’āдет-и Ебедийе**” (Вечното щастие). Отговорът на Āдем (*алейхисселĵм*) означава: “Не е достойно да ме обвиняваш, защото си прочел в Теврāта да пише, че Аллāху теāлĵ е знаел в изначалността, че аз ще избира и пожелае да сторя това, и за ползите, които това дело ще породѳ.”]

В сахĵх хадĳс-и шерĳф е посочено: В нощта на Ми’рāджа Расĵлюллах (*салĵлĵлāху алейхи ве селлем*) е извършил два рекĵта намāз с пейгамберите (*алейхимуссалевāту веттеслĳмāт*). Дал е селям на Хārĵн (*алейхисселĵм*), който отправил ду’ā за хазрети Пейгамбера и общността му.

Той поздравил и Идрĳс (*алейхисселĵм*), който също отправил ду’ā за Пейгамбера ни (*алейхиссалĵту весселям*) и общността. Въпреки това Хārĵн (*алейхисселĵм*) бил починал още преди Пейгамберът ни (*салĵлĵлāху алейхи ве селлем*) да е бил известен, че е пророк. Онова, което се явило, била благословената душа на Хārĵн (*алейхисселĵм*). Това е хайāt-и рĵхāнĳ.

След живота на този свят има и трети живот. Първият живот, т.е. съживяването, е животът, когато Аллāху теāлĵ извадил всички от кръста на Āдем (*алейхисселĵм*) и ги накарал да засвидетелстват, питайки ги: “Не съм ли аз вашият Господ?” Тогава всички отговорили: “Да, приехме. Ти си нашият Господ. Я, Рабби!” Не бива да се отдава значение на земния живот, защото е преходен и е средство за постигане на āхиретски благословии.

Пейгамберът ни (*салĵлĵлāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Хората са в сън. Ще се събудят, когато умрат.”**

Този хадĳс-и шерĳф сочи третия живот, т.е. живота в гроба.

Състоянията в гроба не са като състоянията в земния живот. Те са характерни за гробния и са в зависимост от състоянията на покойниците. Някои мъртвѳци остават там, където са. Някои от тях обикалят. Някои ги бият, а други болезнено ги изтезават. Доказателството за истинността на това е 46. знамение на сĵра Му’мин, където по смисъл се казва: **“В огъня ще бѳдат слагани грешниците и сутрин, и вечер. А в Кĵĵметския ден на мелĵикетата, имащи задължения в Джехеннема, ще се каже: “Хвърлете хората на Фараона в най-болезненото мъчение!”**

Шеста глава

След протрѳбяването с Рога – тогава, когато Аллāху теāлĵ пожелае да настане края на света (Кĵĵмет) – планините ще полетят и ще се носят като облаци. Моретата ще прелеят едни в други. Сиянието на слънцето постепенно ще загасне и ще стане тъмно черно. Планините ще се превърнат в прах. Световете ще влязат едни в други. Звездите ще се разпрѳснат така, както се разпрѳсват перли от скѳсан низ. Небесата ще се стопят като розово масло и с ярост ще се завъртят като мелница. Небесата

ту ще се събират, ту ще се разстилат. Аллāху теāлā ще заповяда на небесата да се разпаднат на парчета. В седемте слоя на земята и на седемте небеса, и на Кюрсй няма да остане живо творение. Всички ще умрат, а ако е човек, душата му ще го е напуснала вече. По земята няма да остане камък върху камък и ни една жива твар.

Аллāху теāлā ще се прояви в Своя ранг на бог. Ще вземе седемте небеса в дясната Си сила, а седемте земи в лявата, и ще каже: **“О, земя долна! Къде са безпомощниците, които върху теб твърдяха, че са божества и бяха обожествявани от глупците, и (къде са) тези хора, които (ти) ги измами, като им се представяше хубава, и ги стори да забравят за отвъдния живот?”** После Той ще се похвали със Своята унищожителна сила и мъдрост. Сетне, както се посочва в сūra Му’мин, ще каже по смисъл: **“Чие е владението?”** Никой няма да отговори. Аллāху теāлā, Който е Каххāр (Поразяващ, Унищожаваш), ще Си отговори сам: **“На Дженāб-и Аллах, Който е Вāхид (единствен) и Каххāр.”**

После ще се прояви още по-голяма божествена воля и мощ от предходната. Ще каже: **“Аз съм Мелик-у деййāн [единственият Владетел и Собственик на Къяметския ден]. Къде са онези, които ядоха от препитанието, което дадох, и Ми приписваха съдружници, и правеха ибāдет на идолите, освен на Мен? Къде са насилниците и угнетителите, които се подсилваха с препитание от Мен и станаха от непокорните? Къде са онези, които се възгордяваха и хвалеха? Чие е владението сега?”** Няма да се намери кой да отговори. Хак субхāнеху ве теāлā ще изчака за известно време, колкото пожелае. Ще настане тишина. Тогава от Арша до Макāм-и ехāдиййет няма да има нито едно създание, което да може да мисли и да се види. Аллāху теāлā ще е отнел душите и на хūриите (момичетата) и гълмāните (прислужниците, сътворени от сияние) в Дженнета.

После Аллāху теāлā ще отвори врата от Сакар – една от ямите на Джехеннема – и оттам ще избухне огън, който ще изгори всичко, ще изсуши четиринадесетте морета, ще стори земната павърхност тъмно черна, а небесата като жълт зехтин или разтопен мед. Тогава, когато яростта на огъня доближи небесата, Аллāху теāлā ще му възбрани с такава изключителна сила, че ще загасне без да оставя и помен след себе си.

След това Аллāху теāлā ще отвори едно от съкровищата на Арша. То ще съдържа морето на живота. Това море, със заповедта на Аллāху теāлā, ще изсипе силен порой над земята. Дъждът ще продължи за толкова дълго, че водата ще покрие цялата земна повърхност и ще се издигне на около четиридесет аршина височина (около 27 метра). След това хората и животните, превърнали се в пръст, ще поникнат като трева. В хадйс-и шерйф се казва: **“Човек е създаден от опасната си кост и после пак от нея ще бъде създаден (съживен).”** В друг хадйс-и шерйф се посочва: **“Всички части на човешкото тяло ще изчезнат и изгният, с**

изключение на опасната му кост. Човекът е създаден от нея и от нея ще се върне (към живот)." [Опасната кост е последната кост на гръбначния стълб.] Голяма е колкото леблебия и не съдържа костен мозък.

Всички живи същества и всички техни крайници ще изникнат от гробовете си като зелена трева. Всички ще произлязат от тази кост. Те, поради многото хора, ще бъдат оплетени едни в други като в мрежа. Главата на един ще е върху рамото на друг, а ръката на втори ще е върху гърба на трети. Аллāху теāлй в 4. знамение на сūra Каф по смисъл казва: **“Ние наистина знаем, че земята няма да пропусне нито един от тях. Защото Ние имаме съхранявана книга, т.е. знаем всички Наши създания.”**

Когато процесът по съживяване приключи, децата ще си бъдат пак деца, а старците отново старци. Хората на зряла възраст пак ще си бъдат същите. Младежите пак ще са младежи. Т.е. всички ще бъдат такива, каквито са били, когато се изселили от преходния земен живот в безкрайния отвъден. Аллāху теāлй ще накара да задуха лек ветрец под Арш-и а'лй. Вятърът ще покрие земната повърхност от край до край. Земната повърхност ще се натроши, ще стане като фин пясък, подобен на прах.

След това Аллāху теāлй ще върне Исрāфил (*алейхисселйъм*) към живот. Мелйикето ще протръби с Рога от благословения камък в Йерусалим. Рогът (сūr) е създание, приличащо на рог от сияние. Съставен е от четиринадесет части. В едната си част има дупки, които са на брой, колкото животните на сушата. Душите на сухоземните животни ще излязат оттам. Ще се чуе звук като на пчелно жужене. Ще запълнят пространството между земята и небето. После всяка душа ще влезе в своето тяло. Хак субхāнеху ве теāлй ще ги вдъхнови да намерят телата си. Дори и душите на хората, които са починали в планински райони, и онези, които са изядени от диви животни и птици, ще намерят своите трупове. Аллāху теāлй в 62. знамение на сūra Зумер по смисъл казва (меāl): **“След унищожителното първо протръбяване с Рога в Къймета, ще се протръби за втори път. Цялото човечество ще се подчини на този звук. С тази заповед ще станат и ще зачакат.”**

След като станат от гробовете си или от местата, където са умрели, изгаряйки и превръщайки се в пепел, или от местата, където са изгнили, хората ще видят, че планините заприличали на разпокъсана вълна, моретата пресъхнали, а по земята не е останало нито възвишение, нито неравност. Всичко се е превърнало в плоскост и заизглеждало като лист хартия. Ето така хората, седнали голи върху своите гробове, ще се заглеждат наоколо изумени и замислени. Факт е, че в сахйх хадйс-и шерйф Пейгамберът ни (*саллялāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Хората ще бъдат събрани (за равносметка) без дрехи, всички ще са голи и необрязани.”** Но ако са починали без дрехи в гурбет (далеч от дома; сами), на тях ще им бъдат поднесени и облечени дрехи от Дженнета. По телата на шехйдите

(мъчениците) и хората, които са починали след живот, прекаран в следване на сунната [исляма], няма да има необлечено място дори колкото иглено ухо. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“О, моя общност и мой Есхāб! Бъдете щедри с кефените на покойниците си (не пестете)! Защото моята общност ще бъде събрана (за равносметка) с кефени. Другите общности обаче ще бъдат голи.”** Този хадīs-и шерїф е предаден от Ебӯ Суфя̀н (*радияллāху анх*). Пак Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Мъртвците ще бъдат подкарани с кефените си.”**

Чух, че един умиращ човек е пожелал да му облекат определена дреха, но не изпълнили заръката му. Човекът починал, облечен в къса риза. Не успели да намерят нищо за кефен, освен нея. Няколко дни по-късно го сънували и видели, че е тъжен. Когато го запитали: “Какво стана с теб?”, отговорил: “Попречихте ми да си облека желаната дреха. Оставихте ме с тази къса риза да отида до мястото на равносметката.”

Седма глава

(В тази глава се дава информация за чакането между двете протръбявания с Рога.)

Смъртта по време на първото протръбяване е втората смърт, защото заличава и духовните (невидимите) сетива, докато първата елиминира само външните (телесните) [като говор, слух и усещане на вкус]. Изключение правят само някои трупове, които биха могли да се движат. [Хадīs-и шерїфът, показващ, че пейгамберите кланят намāз в своите гробове, е ясно доказателство за това. Само хора с грешни убеждения (еретици) не го приемат.] След втората смърт вече не биха могли да изпълняват намāз, да говеят и изпълняват иба̀дети. Ако Аллāху теāлй постави ангел някъде, той – без съмнение – би стоял там. Те също притежават амбицията да стоят в своя собствен свят. Душата е в просто състояние и ако се намира в някое тяло (установи контакт с него), става причина за усет и движение. Учените са казали различни неща относно продължителността на времето между двете протръбявания. Според много учени това ще продължи четиридесет години.

Човек, за когото вярвам, че е съвършен и в знанието, и в ма’рифета (познаването на Аллāху теāлй), каза: “Това не го знае друг, освен Аллах. Това е една от божествените тайни. – и добави – Изключението в свещения айет: **“Иллй мен шā Аллах”** е самият Аллāху теāлй.” В отговор на думите запитах: “Какъв е смисълът на свещения хадīs на хазрети Пейгамбера (*алейхисселām*), който гласи: **“В Къяметския ден най-първо ще се отвори моят гроб. Тогава аз ще заваря своя брат Мӯсā (*алейхисселām*) да се е захванал за крака на Арш-и ā’лй. Не знам дали ще е съживен преди**

мен или ще е от онези, за които Аллāху теāля е направил изключение.”?”

Според нашето разбиране ако това не е тялото на Мӯсā (*алеихисселāм*), а неговата душа в образа на тяло, няма да прави изключение от факта в хадīs-и шерйфа; такъв би бил случаят ако това се случи във времената на страх и ужас – след изключението на хазрети Пейгамбера (*салляллāху теāля алейхи ве селлем*), защото в онзи миг всичко живо ще е в страх и ужас. С други думи, след първото протрѣбяване с Рога, хората ще бѣдат обзети от страх и моментално ще починат. Ще останат в това състояние до второто протрѣбяване. Ето в този период никое създание няма да притежава нищо от рода на тяло. Това е времето, когато земята ще се разцепи за хазрети Фахр-и āлем.

Веднѣж, когато хазрети Омер (*радияллāху анх*) е говорел на околните за страха и ужаса в този период, Ка’б-ул-ахбār (*рахметуллāхи алейх*) казал: “О, сине на Хаттāб! Мисля, че дори да сториш делата на седемдесет пророци, пак не ще успееш да се опазиш от трудностите и риданията на това време. От тях биха могли да се избавят само онези хора, за които Аллāху теāля е направил изключение. Те ще са онези, които се намират на четвъртото небе.” Без съмнение Мӯсā (*алеихисселāм*) е един от тях. Това изключение на Аллāху теāля се отнася за времето преди да бѣде зададен въпросът: “**Чие е владението Днес?**”, защото ако имаше някой, той несъмнено щеше да отговори на “Лимен-ил-мулк-ул-йевм” с “О, Аллах, Който си Вāхид и Каххār, несъмнено е Твое!”

Осма глава

Всички ще излязат от гробовете си и ще седнат върху тях. Някои ще са голи, други облечени в черно, трети в бяло, а четвърти ще излъчват нӯр (светлина, сияние). Ще стоят хиляда години с наведени глави и няма да знаят какво да сторят. После ще се появи огън от запад и с неговия шум ще бѣдат откарани на онова място, където всички ще бѣдат събрани за Равносметка (махшер). Всички творения ще изпаднат в ужас. Всеки, независимо дали е човек, джин или диво животно, ще бѣде подхванат от собствените си дела (всички земни дела), които ще им кажат: “Ставай, трѣгвай за махшера!”

Ако делата на даден човек са хубави, ще приемат образа на магаре или муле, което ще го качи на своя грѣб и откара на махшера. Делата на други ще се превърнат в овен. В някои случаи делата ще поемат на свой грѣб своите собственици, а в други ще ги оставят. Всеки вярващ – пред себе си или от дясната си страна – ще има светлина (нӯр), която ще осветява всичко наоколо в тъмнината на онова време.

Няма да има нӯр от лявата им страна. Може би никои няма да вижда нищо в тъмата. В този мрак неверниците ще останат зачудени. Хората със съмнения във вярата [както ехли бид'ат и безмезхбниците] ще се объркат. Мюсюлманите [сунити], които са вярвали съгласно предаденото от суннитските учени (*рахметуллāхи алейхим еджма'йн*), виждайки мрака и колебанията на другите, ще възхваляват Аллāху теāлй, че ги е дарил със светлината на напътствието. Аллāху теāлй ще разкрие пред му'мините състоянията на изтезаваните грешници. В това има някои ползи. На всички ще стане ясно това, което са извършили хората за Дженнета и Джехеннема. Ето защо Аллāху теāлй по смисъл казва: **“Погледна приятеля си. Видя го в огъня на Джехеннема.”** В 47. āйет на сӯра А'рāф по смисъл се казва: **“И когато обитателите на Дженнета погледнат към обитателите на Джехеннема, ще рекат: “О, Господи наш! Не ни слагай заедно с народите угнетители.”** Има четири неща, чиято стойност се знае само от следните четирима: стойността на живота се знае от мъртвеца; стойността на благословията се знае от онзи, който понася изтезание; стойността на богатството се знае от бедния. (Четвъртото не е споменато, но то е, че стойността на обитателите на Дженнета се знае само от обитателите на Джехеннема.)

Светлината на някои хора ще се вижда върху двата им крака и по върховете на пръстите им. Светлината на други ту ще светва, ту ще загасва. Нейната сила ще е в зависимост от вярата им. А движенията им, след като станат от гробовете, ще бъдат в зависимост от земните им дела. В един сахйх хадйс-и шерйф се предава: Когато Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) бил запитан: “Я, Расӯляллах! По какъв начин ще бъдем откарани на мястото за равносметка?”, отговорил: **“Хората ще бъдат откарани като двама (качени) върху една камила, петима и десетима (качени) върху една камила.”**

Смисълът на този хадйс-и шерйф, който Аллāху теāлй знае с точност е, че: “Аллāху теāлй ще прояви милост към народ, който взаимно си помага в исляма и се учи на религия, вяра, халйал и харāм. От делата на неговите членове ще създаде камила, на която ще се качат и ще бъдат откарани на махшера заедно.” Това обаче е признак, че добрите им дела са малко на брой, защото делата на всеки един от тях поотделно не са в състояние да се превърнат в отделна камила, а всички дела на няколко души събрани в едно стават камила, която ще възседнат заедно.

Тези хора приличат на онези пътници, които не са имали време да закупят собствено животно и затова не успели да стигнат до желаната точка. Двама-трима с общи средства си купили общо животно, на което се качили заедно.

Понякога на една камила се качват десетима. Това е следствие от малкото дела, което е плод на скъперничество в имота. Наред с това обаче и тези хора (рано или късно) ще постигнат спасение. Оттук следва, че

трябва да извършиш дело, поради което Аллāху теāлā да те дари с животно, което да те носи.

Трябва да се знае, че тези хора са видели полза от своята āхиретска търговия и са на печалба. Онези, които се качват на животни, са тези, които се страхували от Аллāху теāлā и разпространявали религията Му. Ето защо Аллāху теāлā в 85. знамение на сūra Мерйем по смисъл казва: **“В онзи ден страхуващите се от Аллāху теāлā ще отидат заедно към богатата на своя Господ!”**

Един ден Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал на своя Есхāб:

- **Имало един човек от Бенй Исрāил (синовете на Израил), който е вършел много добрини. И той ще бъде сред вас във времето на хашра (откарване до сборището на махшера).**

- Я, Расūляллах! Какво добро е вършел той?

- **От своя баща е наследил голям имот, с когото купил бостан и го сторил вакъф за бедните, като казал: “Нека това бъде моят бостан, когато се срещна с Аллāху теāлā.”** После заделил много злато, което дал на бедните и слабите, казвайки: **“С това ще купя от Дженāб-и Хак наложници и роби.”** После освободил многобойни роби и казал: **“Това ще бъдат моите прислужници, когато срещна Аллāху теāлā.”** Веднъж е срещнал един слепец, който ту вървял, ту падал. Купил животно за него, на което да се вози, и казал: **“Това ще е животното, на което ще се кача при Аллāху теāлā.”** – след като разказал тази история, Пейгамберът ни добавил още: – **Кълна се в Аллāху теāлā, в Чиято сила е моят нефс, че виждам животното, оседлано и заюздено, готово за него. Този човек ще се качи на него и отиде на махшера.”**

В 22. свещен āйет на сūra Мулк по смисъл се казва: **“Нима са равни вървящият по правия път, и онзи слепец, който върви с наведена глава и не познава пътя?”** В тефсйра (разяснението) на това свещено знамение се каза: **“С това Аллāху теāлā дава пример за откарването на мюсюлманите и неверниците.”**

В 86. знамение на сūra Мерйем по смисъл се казва: **“Ще пратим неверниците, влачещи се по лице, в Ада.”** Т.е., ту ще ходят, ту ще се влачат, защото Аллāху теāлā в едно друго знамение казва, че **“ходят”**. В 24. знамение на сūra Нūr по смисъл се казва: **“Езиците, ръцете и краката им ще съобщят това, което са извършили.”** Думата **“сляп”** визира факта, че неверниците ще бъдат лишени от сиянието, което свети пред или от дясната страна на му’мините (повярвалите), а не, че ще бъдат изцяло слепи. Т.е. ще останат в мрака и няма да виждат. Както знаем, неверниците ще гледат към небето, ще виждат как то е разцепено от облаци, как са слезли мелйикетата, как планините се раздвижили и звездите изпадали.

Страховете, които ще се изживеят в Деня на Къямета, са тълкуванието на 15. āйет от сūra Тūr, където по смисъл се казва: **“Този Корāн-и керйм**

магия ли е? Или вие не можете да го видите.” Следователно това, което се има предвид под “слепота в Съдния ден”, е оставане в тъмнина и лишение от възможност за виждане на Аллāху теāлйā, защото махшерът ще бъде осветен от Неговото сияние. Въпреки това техните очи ще са под завеса и изобщо няма да го виждат.

Аллāху теāлйā ще постави завеса и на ушите им: няма да чуят келйамуллах (словото на Аллах). Междувременно ще бъдат изчетени 49. свещено знамение на сūra А’раф и 70. на сūra Зухруф, където по смисъл се казва: **“Сега за вас няма страх. Няма дори да скърбите. Влезте възрадвани – вие и съпругите ви – в Дженнета.”** Повярвалите, за разлика от неверниците, ще чуят това.

На неверниците ще бъде възбранено и да говорят: ще бъдат като неми. Това се разбира от 35. и 36. свещено знамение на сūra Мурселят, където по смисъл се казва: **“Това е време, в което те не могат да говорят, и няма да им бъде позволено да говорят.”**

Хората ще бъдат събрани по начин, зависещ от земните им дела. Някои хора си прекарвали времето в свирене на музикални инструменти и слушане на музика. [Тук са визирани всякакви музикални инструменти. Към тях се включват и изпълняване на ибāдет, четене на Корāн-и керйм и правене на зикр в музикален съпровод. В нито един музикален инструмент не се крие доволството на Аллāху теāлйā.] Хората, които слушали музика и свирели на музикални инструменти, когато станат от своите гробове, ще вземат музикалния инструмент с дясната си ръка и ще го изхвърлят, казвайки: **“Проклет да си! Ти ми отне от времето и ми попречи да спомена Аллāху теāлйā.”** Инструментът ще се върне обратно и отговори: **“Аз съм твой приятел и не мога да се отделя от теб (не ми е позволено), докато Аллāху теāлйā не отсъди между нас.”** По същия начин онези, които са пиели алкохол, ще бъдат събрани пияни. Жени и момичета, които са излизали с непокрити глави, ръце и крака, ще бъдат събрани, течейки кръв и гной от тези им места. Кларинетистът ще бъде събран, свирейки на кларинет. Всеки човек ще дойде на мястото на махшера, правейки онова, което го е отдалечило от Аллāху теāлйā.

В сахйх хадйс-и шерйф се казва: **“Винопиецът ще бъде събран (на махшера) с огнен съд за вино, висящ на врата му и с чаша в ръка, а самият той ще вони по-зле от земните трупове и всички вещи ще го проклинат.”**

Хората, които са загубили живота си, бивайки измъчвани, ще бъдат събрани на махшера в състояние на мъчението, на което са били подложени. В сахйх хадйс-и шерйф се посочва: **“Хората, които са убити по пътя на Аллах и станали шехйди, в Къяметския ден ще дойдат, като от раните им ще тече кръв с цвят на кръв, но мирис на миск (мускус). Ще останат в това състояние, докато се съберат за Аллāху теāлйā.”**

В това време ангелите ще бъдат подкарани на тълпи. Всеки човек ще отиде на махшера, като под него ще се намират онези, които са го измъчвали приживе. Хората, джиновете, шейтāните (дяволите), хищните животни и птиците ще се съберат на едно място. Тогава земята ще е плоска и бяла като сребро.

Меляикетата ще образуват кръг около всички живи същества на земята. Техният брой ще е десетократно повече от намиращите се на земната повърхност.

После Аллāху теāля ще заповяда ангелите от второ небе да обкръжат ангелите от първото небе и другите същества. Техният брой ще е двадесет пъти повече от всичко, намиращо се и слязло на земята.

После ще слязат ангелите от трето небе и ще направят халка около другите. И техният брой ще е тридесет пъти повече от всички други.

После меляикетата от четвърто небе ще направят кръг около всички. И техният брой ще е четиридесет пъти повече от всички други.

После ще слязат меляикетата от пето небе и ще направят халка около другите. И техният брой ще е петдесет пъти повече от всички други.

После ще слязат меляикетата от шесто небе и ще устроят халка около другите. И техният брой ще е шестдесет пъти повече от всички други.

Най-накрая ще слязат меляикетата от седмо небе и ще направят кръг около другите. И техният брой ще е седемдесет пъти повече от всички други.

По това време хората ще се смесят едни с други. Те, заради голямата навалица, ще се настъпват. Всички ще са потопени в собствената си пот, която ще се определя от техните грехове: на едни ще стига до ушите, на други до гърлото, на трети до гърдите, на четвърти до раменете, а на пети до коленете, като в баня. Ще има хора, които ще се потят толкова, колкото се поти жаден човек след като изпие вода.

Хората, наречени **Есхāб-и рай**, ще имат минбери. **Есхāб-и ришх** са потящите се. **Есхāб-и ка'бейн** [потящите се до глезените] са онези, които са починали от удавяне. Меляикетата ще им кажат: “Днес за вас не ще има страх и скръб.”

Някои евлии ми съобщиха, че това са **Еввāбūн**. Фудайл бин Ияд (*рахметуллāхи алейх*)⁶ и други като него са от тях, защото Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Човек, който е извършил покаяние за греховете си, е като онзи, който никога не е извършил грях.”** Този хадīs-и шерйф е мутлак (безусловен). Т.е. не зависи от никакви условия. Тези три категории хора (т.е. ехл-и рай, ехл-и ришх и ехл-и ка'б) ще имат бели лица, както е съобщено в 106. айет на сūra Ал-и Имрāн, където по смисъл се казва: **“В онзи ден лицата на някои са бели, а на други черни.”** Лицата на онези, които не попадат в тези три

---

⁶ Фудайл бин Ияд (*рахметуллāхи алейх*) е починал през 187 [803] г. в Мекка.

категории, ще бъдат черни. Как да не бъдат в мъки и пот, като слънцето ще се е доближило до главите им? Хората ще си мислят, че ако си повдигнат ръцете, ще се залепят за него (толкова ще е ниско). Горещината на слънцето няма да е като сегашната, а седемдесет пъти по-силна. Някои от селеф (ранните учени) са казали: “Ако днес слънцето изгрее така, както ще е в Съдния ден, без съмнение ще изгори земята, ще стопи скалите и изсуши реките.”

В този ден създанията, събрани на бялото място на площада Арасāt, ще изтърпят излючителни мъки. Аллāху теālā ни информира за това бяло място в 47. āйет на сūra Ибрāхїм, където по смисъл се казва: **“Този ден е времето, когато Аз, (Който съм) Вāхид и Каххāр, ще променя земята в друг вид и небето в друг. В този ден всичко ще ми Се подчини.”**

В това време онези, които се намират на земята, ще бъдат в различни състояния. На махшера горделивите хора ще бъдат (нищожни, неценни) като частиците. Това ни е информирано в свещен хадїс. Всъщност те дори няма да струват, колкото и една частица. Заявено е, че ще бъдат като частиците, защото ще бъдат тъпкани под краката на хората, ще са в окаяно и презряно състояние.

Сред тях ще има група хора, които ще пият сладка, прохладна и чиста вода. Това ще са бащите на онези мюсюлмански деца, които са починали в ранна възраст. Те ще обикалят около своите бащи със съдове, напълнени от реките в Дженнета, и ще им дават да пият от тях.

Хора от селеф-и сāлихїн (ранните учени) са предали следното: Един човек сънувал, че е настанал Съдният ден и че изгаря от жажда на махшера. Видял малки дечица да раздават вода и им казал:

- Ох, моля ви, подайте и на мен капка вода!
- Ти имаш ли дете измежду нас? – запитало едно от тях.
- Не, нямам!
- Тогава нямаш дял и от дженнетското вино.

Тази история показва, че е по-добре човек да се жени и има деца. В нашата книга **“Ихйā-ул-ульїум”** са изброени условията, на които трябва да отговоря човек, за да получи вода от тези деца.

Ще има една друга група хора, близо до чиито глави ще има сянка, която ще ги пази от горещината на махшера. Сянката е зекятът, който са плащали, и милостинята, която давали.

Ще останат в това състояние хиляда години, докато чуят свещения āйет от сūra Муддесир, където по смисъл се казва: **“Когато се протръби с Рога”** и който ние обяснихме в **“Ихйā-ул-ульїум”**. Този свещен āйет е от тайните на Корāн-и керїм.

От ужаса на протръбяването хората ще настръхнат, очите им не ще знаят накъде да погледнат. Мюсюлмани и неверници ще бъдат докарани до сборището. Това ще е мъчение, подсилващо изтезанията на Къямета.

Осем мелйикета ще нарамят и докарат Арша. Само едно от тях с една крачка ще изминава разстояние за двадесет хиляди земни години.

Мелйикетата и облаците ще изричат невъобразими за човешкия мозък тесбйхи (възхвали), докато Аршът бъде наместен. Той ще бъде поставен върху бяло място, специално създадено за него. Главите ще клюмнат надолу от непосилното мъчение на Аллāху теāлй. Цялото творение ще търси милост и ще е зачудено. Пейгамберите и учените ще се изплашат. Евлиите и шехйдите (*рахметуллāхи алейхим еджма 'йн*) ще застенат заради нетърпимото наказание. Светлина, по ярка от слънцето, ще ги погълне. Хората, непосилни да изтърпят горещината на слънцето, ще се смесят едни с други пред вида на тази гледка и ще останат така за още хиляда години. Аллāху теāлй няма да им каже нищо.

По това време хората ще отидат при първия пейгамбер Āдем (*алейхисселйъм*) и ще му кажат: “О, баща на човечеството! Състоянието ни е твърде лошо!”, а неверниците: “Я, Рабби! Прояви милост към нас. Спаси ни от тези ужас и затруднение.”

Хората ще се молят на Āдем (*алейхисселйъм*): “О, Āдем (*алейхисселйъм*)! Ти си благословен и уважаван пейгамбер. Аллāху теāлй те е създал и накарал мелйикетата да изпълнят седжде срещу теб. Вдъхнал ти е от Своя дух. Застъпи се за нас, че да започне Равносметката! Нека бъдем съдени както Аллāху теāлй пожелае и всеки да отиде там, където Той пожелае. Нека Аллāху теāлй, Който притежава и властва над всичко, стори със Своите творения каквото пожелае.”

Āдем (*алейхисселйъм*) ще им отговори: “Аз ядох от плода на забраненото дърво и сега ме е срам от Аллāху теāлй. Идете при Нӯх (*алейхисселйъм*), първия расӯл.” След това хората ще обсъждат помежду си още хиляда години.

После ще отидат при Нӯх (*алейхисселйъм*) и ще му кажат: “Ти си първият расӯл. Намираме се в нетърпимо положение. Застъпи се за нас за да премине Равносметката по-бързо; да се спасим от това наказание на махшера.” Нӯх (*алейхисселйъм*) ще отговори: “Аз помолих Аллāху теāлй и заради това всички хора бяха издавени: сега ме е срам от Него. Но отидете при Халйлюллах Ибрāхйм (*алейхисселйъм*)! Аллāху теāлй за него в последния айет на сӯра Хадж (по смисъл) казва: **“Назова ви Ибрāхйм (*алейхисселйъм*) мюсюлмани още преди да дойдете на земята.”**

Пак като преди ще обсъдят нещата в продължение на хиляда години. После ще отидат при Ибрāхйм (*алейхисселйъм*) и ще му кажат: “О, баща на мюсюлманите! Ти си онзи човек, когото Аллāху теāлй е сторил халйл (приятел). Застъпи се за нас! Нека Аллāху теāлй отсъди между творенията Си.” Ибрāхйм (*алейхисселйъм*) ще отговори: “Аз се ползвах с алюзия (недиректен изказ) три пъти и се борех по пътя на религията. Сега ме е срам да искам разрешение за застъпничество от Аллāху теāлй. Отидете при

Мӯса (*алейхисселѝм*), защото Аллѝху теѝлѝ разговори с него и му оказа душевна близост. Той би се застъпил за вас.”

След това ще изминат още хиляда години, през които хората ще обсъждат. Състоянието им ще се утежни, а мястото на махшера ще се стесни премного. После ще отидат при Мӯса (*алейхисселѝм*) и ще му кажат: “О, Ибн-и Имрѝн! Ти си онзи човек, с когото Аллѝху теѝлѝ е говорил. Низпослал ти е Теврѝта. Застъпи се за нас, че да започне Равносметката! Чакането се проточи твърде дълго и мястото стана твърде пренаселено. Краката се качиха едни върху други.” Мӯса (*алейхисселѝм*) ще им каже: “Аз помолих Аллѝху теѝлѝ да накаже години наред Фараона и неговите хора с неприятни за тях неща. Пожелах да се превърнат в поука за идните поколения. Сега ме е срам да се застъпя, но Аллѝху теѝлѝ е Милостив, Опрощаващ. Отидете при Йѝса (*алейхисселѝм*), който е най-правдивият измежду расѝлите по отношение на якѝн (сигурно, достоверно знание), най-добрият в ма`рифета (опознаване на Аллѝху теѝлѝ) и зухд (откъснатост от земния живот), както и най-мъдрият. Той би се застъпил за вас.” Хората пак ще обсъждат помежду си хиляда години, въпреки увеличението на страданията им.

После ще дойдат при Йѝса (*алейхисселѝм*) и ще му кажат: “Ти си душата и словото на Аллѝху теѝлѝ. За теб в 45. знамение на сѝра ѝл-и Имрѝн Аллѝху теѝлѝ каза (по смисъл): **“Много ценен и в земния, и в отвѝдния живот.”** Застъпи се за нас пред нашия Господ!” Йѝса (*алейхисселѝм*) ще им отговори: “Моят народ прие мен и майка ми за божества, освен Аллѝху теѝлѝ. Как бих могѝл да се застъпя, при условие, че се покланяха и на мен? Наименуваха ме “Син”, а Аллѝху теѝлѝ “Баща”. Но нима сте виждали човек, който да има кесия и да няма препитание, и отворѝт му да е запечатан, и той да е достигнал до препитанието без да го е отворил (т.е. има изход)? Идете при Мухаммед (*салляллѝху теѝлѝ алейхи ве селлем*), най-високопоставения и последен пейгамбер. Той е подготвил своите призив и застъпничество за своята общност, защото неговият народ му е причинил много неприятности. Наранили благословеното му чело, счупили благословения му зѝб, обвинили го в лудост, въпреки че бил най-добрия сред тях по отношение на слава и най-високопоставен по отношение на чест. В отговор на непоносимите им гонения и гнет, им отвърнал, цитирайки свещения ѝйет, в който по смисъл се казва: **“Няма укор сега към вас. Нека Дженѝб-и Аллах – Който е Ерхамуррѝхимѝн** (т.е. Най-милосърдният сред милосърдните) – **ви прости!”** Това са и думите на Йѝсуф (*алейхисселѝм*), който той е изрекѝл на братята си.” Когато Йѝса (*алейхисселѝм*) им каже за достойнствата на Пейгамбера ни (*салляллѝху алейхи ве селлем*), всички ще закопнеят да отидат при Мухаммед (*алейхисселѝм*) час по скоро.

Бързо ще стигнат до минбера на Мухаммед (*алейхисселѝм*) и ще му кажат: “Ти си Хабѝбуллах (Любимия на Аллах)! Любимият е най-

полезният (добрият) сред посредниците. Застъпи се за нас пред нашия Господ, защото отидохме при Адем (*алеихисселѝм*), първия пейгамбер, а той ни изпрати при Нӯх (*алеихисселѝм*). Отидохме при него, но той ни изпрати при Ибрѝхѝм (*алеихисселѝм*). Отидохме при Ибрѝхѝм (*алеихисселѝм*), а той ни изпрати при Мӯсѝ (*алеихисселѝм*). Отидохме при Мӯсѝ (*алеихисселѝм*) и той ни изпрати при Йсѝ (*алеихисселѝм*), а Йсѝ (*алеихисселѝм*) ни изпрати при теб. Я, Расӯляллах! След теб няма къде да идем повече.”

Расӯлюллах (*салляллѝху алейхи ве селлем*) ще им каже: **“Ще се застъпя ако Аллѝху теѝлѝ има позволение и доволство.”**

После ще отиде при **Сурѝдикѝт-и джелѝл**, т.е. Завесата на величието, и ще поиска от Аллѝху теѝлѝ разрешение за шефѝ’ат (застъпничество). То ще му бъде дадено, завесите ще се повдигнат и ще влезе в Арш-и а’лѝ. Ще сведе чело в суджуд и ще остане в това положение хиляда години. Ще прославя Аллѝху теѝлѝ както никой – от началото на сътворението на света – не Го е възхвалявал.

Някои евлии са казали: “Аллѝху теѝлѝ, създавайки световите, е възхвалявал Себе Си ето по такъв начин.” Аршѝт ще се раздвижи в знак на уважение към Дженѝб-и Хак. Положението на хората ще се утежни твърде много. Трудностите и проблемите им ще нарастнат още повече. Имоти, които хората така силно държали, ще бъдат надянати на вратовете им. Камили ще бъдат надянати на вратовете на онези, които не са давали зекѝта на камилите. Животното толкова много ще реве и тежи, че ще стане голямо като планина. Такъв ще бъде и случаят с хората, които не са плащали зекѝта на добитѝка и овцете. Крясѝците им наподобяват грѝмотевицата.

На вратовете на онези, които не са давали зекѝта на селскостопанската продукция, т.е. зекѝта ушр, ще бъдат надянати бали. От какѝвто вид култура не са давали зекѝт, такава бала ще им бъде надяната на врата. Например бала от пшеница за пшеница, и ечемик за ечемик. Под тежестта им хората ще заридаят, казвайки “вѝвейлѝ” и “вѝсебурѝ.” [**“Вейл”** е дума изразяваща мъчение. Човек плаче като изрича тези думи, когато е безсилен да изтърпи дадено мъчение. **“Себур”** се ползва при гибел.] Хората, които не плащат зекѝта на златото и среброто, или парите [книжните], или на търговските стоки, ще бъдат натоварени с ужасяваща двурога змия с опашка в носа, която ще опише обрѝч около врата на човека и ще тежи като мелничен камък. Хората ще викат: “Какво е това?”, а мелѝикетата ще им отговарят: “Това са вашите имоти, за които не сте давали зекѝт.” Ето това трагично състояние е описано в 180. знамение на сӯра Ал-и Имрѝн, кѝдето по смисъл се казва: **“В Деня на възкресението ще им бъде надявано на врата онова, за което се скѝпяха.”**

На една група ще им тече кръв и гной от срамните места, които ще са станали твърде големи. Тяхната миризма много силно ще тормози

околните. Това ще са прелюбодейците и жените, които са излизали на улицата с непокрити глави, коси, ръце и крака.

Друга група хора ще висят по клоните на дърветата. Това ще са онези, които са осъществявали хомосексуални връзки.

Друга една група ще има изплезени и увиснали до гърдите езици. Толкова грозни ще са, че никой не би искал да ги види. Това са лъжците и клеветниците.

Друга група ще бъдат с подути коремни като високи планини. Това ще са онези, които са ядали лихва без зарӯрет (крайна необходимост, липса на друг изход). Греховете на такива хора, вършещи харāми, ще бъдат разкрити по ужасен начин.

Девета глава

Аллāху теāлй ще каже: **“О, Мухаммед, вдигни си главата от седжде! Кажу, ще се изслуша! Застъпи се, ще се приеме!”** При това Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще рече: **“О, Господи! Раздели добрите и лошите сред Своите раби. Времето им се проточи твърде дълго. Всеки от тях се изложи с греховете си на сборището Арасāt.”**

Тогава ще се чуе глас да казва: **“Да, о, Мухаммед!”** (*салляллāху алейхи ве селлем*). Дженāб-и Хак ще заповяда на Дженнета да се премени с всякакви украшения. Раят ще бъде докаран до сборището Арасāt. Ще има толкова прекрасна миризма, че ще се усеща от петстотин годишно разстояние. Това състояние ще освежи сърцата и ободри душите. [Но неверниците, вероотстъпниците, подиграващите се с мюсюлманите, говорещите лошо против Корāн-и керйм, крадящите вярата на младежите с измама и] хората с лоши дела няма да усетят уханието на Дженнета.

Дженнетът ще бъде поставен от дясната страна на Арш-и а’лй. След това Дженāб-и Хак ще заповяда да докарат Джехеннема. Джехеннемът ще изпадне в ужас, ще заридеа и ще каже на мелйикетата, проводени при него: **“Нима Аллāху теāлй създаде творение, с което ще ме изтезава и измъчва?”** Мелйикетата ще му отговорят: **“В името на славата, величието и силата на Аллāху теāлй, твоят Господ ни изпрати при теб, за да отмъсти на престъпниците и ислямските врагове. Ти си създаден за това.”** Ще отведат Джехеннема, дърпайки го за четирите страни. Ще го дърпат със седемдесет хиляди въжета, а всяко въже ще има седемдесет хиляди халки, пръстени. Дори да се събере цялото желязо на света, пак не би могло да е колкото една от тях. На всяка халка ще има седемдесет хиляди мелйикета, наречени зебāнии, които ще извършват изтезания. Ако само на едно от тях се заповяда да откъсне планините на земята, би ги раздробило на парчета. Тогава Джехеннемът ще реве, тътне, изригва огньовете и изпуска силен дим, който ще изпокрие цялото небе и ще го направи тъмно черно на цвят.

Когато до мястото на махшера остане път за хиляда години, Адът ще се измъкне от ръцете на мелѝикетата. Ще има непоносими грохот, трясък и горещина. Творението на махшера ще изпадне в голям ужас и ще пита какво се случва. Когато им се каже, че това е крясъкът на Джехеннема, който е изтърван от ръцете на зебāниите и се е насочил към тях, краката на всички ще се подкосят от страх и ще паднат на колене. Дори пейгамберите и расūлите няма да издържат. Хазрети Ибрāхѝм, хазрети Мўсā и хазрети Ысā ще се хванат за Арша. Ибрāхѝм (*алейхисселѝм*) ще забрави за своя син Исмā'йл (*алейхисселѝм*), когото е бил поднесъл в курбан. Мўсā (*алейхисселѝм*) ще забрави за своя брат Хārўн (*алейхисселѝм*), а Ысā (*алейхисселѝм*) – за своята майка хазрети Мерѝем. Всички ще кажат: “Я, Рабби! Днес не искам нищо друго, освен своя нефс (себе си).”

В това време само Мухаммед (*алейхисселѝм*) ще каже: **“Я, Рабби! Спаси общността ми.”**

Там не ще има човек, който би могъл да понесе това. Аллāху теāлѝ съобщава този момент в 28. знамение на сўра Джāсийе, където по смисъл казва: **“И ще видиш всяка общност, паднала на колене от страх към Дженāб-и Хак. Всеки от тях ще бъде призван към книгата на делата, които извършил в земния живот.”** Когато Адът се освободи по гореизречения начин, всеки ще почувства сякаш се дави и от дълбока мъка е на път да падне по лице. Този факт е съобщен от Аллāху теāлѝ в 12. знамение на сўра Фуркāн, където по смисъл се казва: **“Когато пламъкът (Адът) види отдалече намиращите се на махшера, хората ще чуят от него дрезгав и грозен, и твърде голям (силен) звук.”**

Аллāху теāлѝ в 8. знамение на сўра Мулк по смисъл казва: **“Огънят едва не се разкъсва на две от ярост и сила.”** При това положение Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще излезе и ще спре Джехеннема. Ще му каже: **“Върни се презрян и унизен, докато твоите обитатели, група по група, не дойдат при теб.”** Джехеннемът ще каже: “О, Мухаммед! Дай ми позволение, защото ти си харām за мен.” Ще се чуе зов от Арша: “О, Джехеннем! Послушай думите на Мухаммед (*алейхисселѝм*) и му се подчини!” После Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще дръпне Джехеннема и ще го помести от лявата страна на Арша. Хората на махшера ще благовестят едни други с тази милостива постъпка на нашия Пейгамбер и това поне малко ще намали техния страх. Ще се прояви 107. знамение на сўра Енбийā, където по смисъл се казва: **“Изпратихме те (о, Мухаммед) като милост за световите.”**

По това време ще се оформи непозната за нас везна, която ще има две блюда. Едното блюдо ще е от светлина, а другото от зулмет (тъмнина).

След това, когато Аллāху теāлѝ прояви силата Си по начин, пречист от време, пространство и тяло, хората от уважение ще сведат чела до земята в сужуд, но неверниците и муртедите (вероотстъпниците) не ще успеят. Техните кръстове ще бъдат като неподвижно желязо. Ето това е меāлят на

42. знамение на сӯра Нӯн: **“Във време, когато от техните очи се вдигне завесата и мъките им нарастнат, ще бъдат приканени да сторят седжде ала не ще успеят.”**

Имām Бухārй (*рахметуллāхи алейх*)⁷ в тефсйра (разяснението) на този свещен āйет споменава един хадйс-и шерйф, изреждайки предавачите до Расӯлюллах (*салляллāху теāлй алейхи ве селлем*), в който се казва: **“В Съдния ден Аллāху теāлй ще изкара наяве (открие) сāка. [Ще се запретнат ръкави, т.е. ще настане много трудно и неприятно състояние. Ще бъде повелено: “Изпълнете седжде!”] Всички мюсюлмани ще извършат седжде.”** Имам страховете относно тълкуването на този благословен хадйс. Не ми харесват и словата на онези, които казват, че това е парабола. Взната е от непознатите за нас неща, характерни за мелекӯт. Не прилича на земните, защото добрините и злините не са материя или тяло, а качества. Не е сахйх да претегляме качества така, както претегляме материалните неща с познати нам взни. Това би било сахйх само с непознатата такава.

Когато хората са в състояние на седжде, Аллāху теāлй ще им каже нещо, което ще се чува от близо и далеко. Както предава имām Бухārй, Дженāб-и Хак [в хадйс-и кудсй] казва: **“Аз, Азййм-уш-шāн (Най-славният), съм Деййāн (Знаещият най-добре равносметката и правата на всички), който дава наказанието за извършено зло. Гнетът на никой угнетител не може да достигне до Мен. Ако достигне, Аз бих станал угнетител.”**

После Аллāху теāлй ще отсъди между животните. Овцата без рога ще вземе правото си от овцата с рога. Ще се изплатят правата между планинските животни и птиците и ще им бъде заповядано: **“Превърнете се в пръст!”** Животните веднага ще станат на пръст. Когато неверниците видят това, всеки от тях ще каже: **“О, да можех и аз да стана на пръст!”**, както е посочено в 40. знамение на сӯра Небе’.

Тогава глас от страна на Аллāху теāлй ще каже: **“Къде е Левх-и махфӯз?”** Този звук ще изуми всички. Аллāху теāлй ще каже: **“О, Левх! Къде е онова, което написах в теб от Теврāта и Инджйла, и Корāн-и азййм-уш-шāн?”** Левх-и махфӯз ще отвърне: **“Я, Рабб-ел’āлемйн! Попитай Джебрāйл (*алейхисселйм*)!”**

Тогава ще бъде доведен Джебрāйл (*алейхисселйм*), който ще затрепери и от удивление ще заколеничи. Дженāб-и Хак ще запита:

- **О, Джебрāйл! Този Левх ми каза, че ти си предал Моите слово и вахий (откровение) на рабите Ми, вярно ли е това?**

- Я, Рабби! Вярно е!

- **Как го стори?**

- Я, Рабби! Донесох “Теврāт” на Мӯсā (*алейхисселйм*), “Инджйл” на Йсā (*алейхисселйм*), “Корāн-и керйм” на Мухаммед (*алейхисселйм*) и предадох

---

⁷ Мухаммед Бухārй (*рахметуллāхи алейх*) е починал през 256 [870] г. в Семерканд.

рисāлет (пророчество) на всеки расул и страници на всеки пейгамбер, на които бяха изпратени сухуфи (малки книги).

Глас ще каже: **“О, Нӯх!”** и ще бъде доведен Нӯх (*алейхисселѧм*), който ще се разтрепери пред Аллāху теāлѧ. Създателят ще рече:

- **О, Нӯх! Джебрāйл (*алейхисселѧм*) казва, че ти си от пейгамберите.**

- Я, Рабби, истина е! – ще каже Нӯх (*алейхисселѧм*).

- **Какво стори с твоя народ?**

- О, Господи! Ден и нощ ги зовах към вярата, но това не им помогна и се отдалечиха от мен.

Тогава ще се чуе глас да казва: **“О, народе на Нӯх!”** и те ще бъдат доведени като една група, която ще бъде питана:

- **Ето, вашият брат Нӯх (*алейхисселѧм*) казва, че ви е оповестил Моето пророчество** (оповестил е нещата, свързани с пророчеството, което му е дадено).

- О, Господи! Лъже! Не ни е оповестявал нищо – ще отвърнат те. Аллāху теāлѧ ще запита:

- **О, Нӯх! Имаш ли свидетел?**

- Я, Рабби! Моите свидетели са Мухаммед (*алейхисселѧм*) и неговата общност.

Аллāху теāлѧ ще каже:

- **Я, Мухаммед!”** (*алейхисселѧм*). **Нух (*алейхисселѧм*) те стори да засвидетелстваш, че е съобщил пророчеството си на народа.**

Пейгамберът ни (*алейхисселѧм*) ще засвидетелства и ще изрецитира 25. свещено знамение на сӯра Хӯд, чийто меāl е: **“Ние изпратихме Нӯх като пейгамбер за хората. Изплаши ги с мъчението на Аллāху теāлѧ. Каза им: “Не служете на друг, освен на Аллāху теāлѧ.”** Тогава Дженāб-и Хак ще каже: **“Вие заслужихте мъчението, защото то е заслужено от кяфирите (неверниците)”** и всички ще бъдат хвърлени в Джехеннема, без да им се претеглят делата и без да бъдат разпитвани.

След това глас ще извика: **“Къде са адитите?”** Същото събитие ще се повтори и с Хӯд (*алейхисселѧм*) и неговия народ – адитите. Пейгамберът ни (*алейхисселѧм*) и добродетелните от неговата общност ще засвидетелстват. Пейгамберът ни ще изрецитира 123. знамение на сӯра Шуарā и този народ ще бъде хвърлен в Джехеннема.

После гласът ще каже: **“О, Сāлих или Самӯд!”** Ще дойдат Сāлих (*алейхисселѧм*) и неговият народ. Когато народът на Самӯд (самудяните) отрекат, хазрети Пейгамберът ще бъде призван да засвидетелства. Пейгамберът ни (*алейхисселѧм*) ще изчете 141. знамение на сӯра Шуарā, след което и тези хора, досущ като предишните, ще бъдат хвърлени в Ада.

Както е посочено в Корāн-и азъйм-уш-шāн, общностите ще идват при Аллāху теāлѧ една след друга. 38. знамение на сӯра Фуркāн и 8. знамение на сӯра Ибрāхѧм сочат това. Трябва да се отбележи, че всички народи, споменати досега, са били непокорни и нечестиви – народи като бārѧх,

мāрих, духā, есрā и други подобни неверници. После гласът ще извика есхāб-и рес, тубба и народа на Ибрāхїм (*алейхисселя̄м*). За тях няма да има везна, т.е. претегляне на делата, и няма да се търси сметка от тях. В този ден те ще се срамуват от своя Господ. Преводач ще им предава словото на Аллāху теāля̄. Ако един човек бъде удостоен с погледа и словото на Аллāху теāля̄, за него не ще има мъчение.

После ще бъде повикан Мўсā (*алейхисселя̄м*). Той ще дойде, треперейки като листа, подухнати от силен вятър. Дженāб-и Хак, в обръщение към него, ще каже: **“О, Мўсā! Джебрāйл засвидетелства за теб, че си оповестил пророчеството и Теврāта на народа си.”** Мўсā (*алейхисселя̄м*) ще каже: “Да! Я, Рабби!” Аллāху теāля̄ ще му заповяда: **“Щом е така, качи се на минбера! Прочети онова, което ти бе разкрито.”** Мўсā (*алейхисселя̄м*) ще се качи на минбера и ще изчете. Всички мълчаливо ще се заслушат по местата си. Пейгамберът ще прочете Теврāта, сякаш е току-що низпослан. Еврейските учени ще почувстват сякаш не са го виждали и познавали преди.

После ще бъде призван Дāвуд (*алейхисселя̄м*). И той, треперейки силно като листа, подухнати от яростен вярът, ще дойде:

- **О, Дāвуд! Джибрāйл (*алейхисселя̄м*) засвидетелства, че си оповестил Зебўра (Псалмите) на своя народ.** – ще рече Аллāху теāля̄.

- Да! Я, Рабби!

- **Качи се на минбера и прочети онова, което ти бе разкрито.**

Дāвуд (*алейхисселя̄м*) ще се качи на минбера и с хубав глас ще изчете Зебўр-у шерїф. В благословен хадїс е посочено, че Дāвуд (*алейхисселя̄м*) ще е глашатаят на обитателите на Дженнета. [Дāвуд (*алейхисселя̄м*) е притежавал много красив и плътен глас.] Имāмът на саркофага на спокойствието ще чуе гласа на Дāвуд (*алейхисселя̄м*), ще влезе сред групата и преправяйки си път през тълпата, ще отиде до Дāвуд (*алейхисселя̄м*). Ще го прегърне и каже: “Не ти ли даде наставление Зебўрът, че имаше грешно намерение за мен?” Дāвуд (*алейхисселя̄м*) ще се засрами премного, ще се почувства неудобно и не ще може да отговори. Арасāt ще потъне в мька. Хората ще съжалят много Дāвуд (*алейхисселя̄м*) заради неприятностите, които му се случват. После имāмът ще прегърне Дāвуд (*алейхисселя̄м*) и ще го отведе при Аллāху теāля̄. Върху тях ще се спуснат завеси. Имāмът на саркофага ще каже: “Я, Рабби! Смили се над мен в името на Дāвуд (*алейхисселя̄м*), който ме прати на война, където бях убит. Поиска да се задоми за жена, която и аз исках, макар че имаше деветдесет и девет други.” Аллāху теāля̄ ще запита: **“О, Дāвуд! Истина ли е това?”** Засрамен и изплашен от мъчението на Аллāху теāля̄, Дāвуд (*алейхисселя̄м*) ще сведе глава и ще помоли Аллāху теāля̄ за прошката, която му е обещал. Когато човек се изплаши и засрами, той свежда глава, а когато очаква и умолява, я вдига нагоре. В това време Аллāху теāля̄ ще каже на имāма на саркофага: **“В замяна на това аз ти дадох (в Дженнета)**

еди-колко си кьошкове и вилдани (прислужници). Доволен ли си?” Имамът ще отговори: “Доволен съм, я, Рабби!” Аллāху теāля ще каже на Дāвуд (*алейхисселām*): **“О, Дāвуд, и ти! Върви си, простих ти.”**

После Аллāху теāля ще каже на Дāвуд (*алейхисселām*): **“Върни се обратно на минбера, дочети продължението на Зебūra!”** И той ще изпълни заповедта. Междувременно на израилтяните ще им бъде повелено да се разделят на две групи. Едната част ще е с повярвалите, а другата с неверниците.

После ще се зачуе глас да казва: **“Къде е Йсā (*алейхисселām*)?”** Ще бъде доведен и Йсā (*алейхисселām*). Аллāху теāля ще се обърне към него, както е посочено в 116. знамение на сūra Мāиде, където по смисъл се казва: **“О, Йсā! Ти каза ли на хората: “Приемете мен и майка ми за богове, освен Аллах”?”**

Йсā (*алейхисселām*) премного ще възхвали и прослави Аллāху теāля, като сетне ще отговори със 116. знамение на сūra Мāиде, където по смисъл се казва: **“О, Господи! Пречист си Ти! Не съм казал това, за което нямам право. Ако бях го казал, Ти наистина щеше да знаеш това. Ти знаеш какво има в нефса ми, но аз не зная какво има в Твоя зāt (същност). Ти си Знаещият неведомите неща.”**

При това Аллāху теāля ще прояви качеството Джемāl и ще каже 119. знамение на сūra Мāиде, където по смисъл се казва: **“Това е времето, когато за искрените е от полза искреността им”** и ще допълни: **“О, Йсā! Ти изрече истината. Върви на минбера си и изчети Евангелието, което Джебрайл (*алейхисселām*) ти разкри.”** Йсā (*алейхисселām*) ще отговори: “Да, я, Рабби!” и ще пристъпи към четене, под чието въздействие всички ще повдигнат глави нагоре, защото според преданието Йсā (*алейхисселām*) е най-мъдрият сред хората. В четене на Евангелието Йсā (*алейхисселām*) ще прояви такава свежест и изтънченост, че християните и монасите ще се почувстват сякаш не познават нито едно знамение от него.

После назāряните (хората на Йсā (*алейхисселām*)) ще бъдат разделени на две части. Еретиците, т.е. християните, ще се присъединят към неверниците, а повярвалите сред тях, които не се отклонили от правия път (т.е. назаряните), ще се присъединят към му’мините.

После ще се чуе глас да казва: **“Къде е Мухаммед (*алейхисселām*)?”** и Пейгамберът ни (*алейхисселām*) ще пристъпи напред. Дженāб-и Хак ще му каже: **“Я, Мухаммед! Джибрийл ми каза, че ти е предал Корāн-и керйм.”** Мухаммед (*алейхисселām*) ще отвърне: “Да, я, Рабби!” Дженāб-и Хак ще каже: **“О, Мухаммед. Качи се на минбера си и изчети Корāн-и керйм!”** Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) ще изчете целия Корāн-и керйм по много красив и сладък начин. Ще благовести мюсюлманите, които ще се усмихват и зарадват. Лицата на невярващите в Корāн-и керйм, наричащите тази благословена книга “пустинен закон” (Аллах да пази), ще придобият твърде грозен вид.

Въпросите, които ще бъдат зададени на пейгамберите и които обяснихме досега, са съобщени в 5. знамение на сӯра А'рāф, където по смисъл се казва: **“Ние непременно ще разпитаем онези народи, при които бе изпратен пейгамбер. Ще разпитаем и пейгамберите.”**

Някои (учени) казват, че това е съобщено в 112. знамение на сӯра Мāиде, където по смисъл се казва: **“Във времето, когато Аллāху теāлā събере големите пейгамбери и рече: “Как бяхте приети от народите си?”, пейгамберите ще кажат: “Я, Рабби! Пречист си Ти! За нас няма никакво знание. Ти знаеш неведомите неща най-добре.”** Думите на учените, които твърдят, че първият свещен āйет разкрива този момент, са по-коректни. Това го обяснихме и в книгата **“Ихйā-ул-улийӯм”**. Пейгамберите имат различни степени, а Йсā (*алейхисселāм*) е от най-великите. Той е Рӯхуллах и Келиметуллах. Когато Пейгамберът ни (*алейхисселāм*) чете Корāн-и керйм, неговата общност ще си помисли, че никога преди не са го чували. Веднъж запитали хазрети Есма'ййе⁸: “Ти си онзи, който е наизустил Корāн-и керйм най-добре сред всички нас. Нима и ти ще се чувстваш така?” В отговор рекъл: “Да, когато хазрети Пейгамберът го чете, ще се чувствам сякаш не съм го чувал преди.”

След като се приключи с прочита на небесните книги, глас ще изрече: **“О, муджрими (престъпници, виновници), вие сега се отделете!”** След този глас мевкифът, т.е. площадът Арасāt, ще се раздвижи. Всички ще бъдат обзети от голям ужас и ще се смесят едни с други. Мелāйкетата ще се смесят с джиновете, а джиновете с хората. После един глас ще изрече: **“О, Āдем! Изпрати онези свои деца, които са заслужили Джехеннема!”** Āдем (*алейхисселāм*) ще запита: “Я, Рабби! Колко от тях?” Дженāб-и Хак ще отвърне: **“Деветстотин деветдесет и девет от хиляда в Джехеннема и само един в Дженнета.”** Когато бъдат извадени неверниците, мулхидите⁹ и гāфилите¹⁰, отделили се от ехли суннет (*рахметуллāхи алейхим еджма'йн*), му'мините ще останат колкото една шепа, както казва Аллāху теāлā. Това е значението на думите на Ебӯ Бекр Съддйк (*радияллāху анх*), който е казал: “Ще остане една шепа от шепите на нашия Господ.”

После ще бъдат доведени Иблйс и неговите шейтāни. И в техните везни злините ще надделеят над добрините. До когото е достигнала религия, неговите севāби и грехове несъмнено ще бъдат претеглени. Когато сатаните видят непосредствено, че греховете им натежали и че ще бъдат подложени на мъчение, ще кажат: “Āдем ни угнети. Мелāйкетата-зевбāнии ни влачеха за Джехеннема като ни подхващаха за косите.”

---

⁸ Ебӯ Са'йд-и Есма'й се родил през 122 г. в Басра и починал през 216 [831] г. в Мерв. Истинското му име е било Абдулмелик (*рахиме хуллāху теāлā*).

⁹ Мулхид – Човек, който смята себе си за мюсюлманин, но е направил нещо, което го е изкарало от исляма.

¹⁰ Гāфил – Човек, който забравя за Аллāху теāлā и Неговите заповеди и забрани.

При това ще се чуе глас от Дженāб-и Хак да казва 17. знамение на сūra Му'мин, където по смисъл се казва: **“Днес няма угнетяване. Аллāху теāля е бърз в равносметката.”** За всеки ще бъде извадена голяма книга, която ще покрива площта измежду Истока и Запада. В нея ще са изписани всички дела на създанията, големи или малки. Аллāху теāля не угнетява никого. Делата на създанията, които те извършват през всеки един ден, се представят на Аллāху теāля чрез тази книга. Аллāху теāля повелява на ангелите, които се наричат Кирāмун берара, т.е. на благородните и послушните, посочени в 16. знамение на сūra Абесе, да изпишат делата. Ето това е тази книга. 28. знамение на сūra Джāсийе – където по смисъл се казва: **“Ние сторихме да се изпишат делата, които извършихте”** – показва това.

После глашатай ще повика всеки един. Всеки ще бъде съден индивидуално. В 24. знамение на сūra Нūr по смисъл се казва: **“В онзи ден езиците и ръцете, и краката им ще свидетелстват за всички техни дела.”**

Според истинно предание, което достигна до нас, един човек ще бъде сторен да стои при Аллāху теāля. Дженāб-и Хак ще му каже:

- **О, рабе лош! Ти беше непокорен.**
- Я, Рабби! Не съм извършил това. – ще каже той.
- **Има доказателства и свидетели против теб.**

После ще доведат хафаза мелāйкетата на този човек, който ще каже:

- Те излъгаха за мен.

Това състояние е посочено в 114. знамение на сūra Нахл, където по смисъл се казва: **“В онзи ден всеки ще бъде докаран. Всеки ще се бори със своя нефс (със себе си).”** После ще запечатат устата на този човек. Това е съобщено в 65. знамение на сūra Йасин, където по смисъл се казва: **“В Къяметския (Съдния) ден аз, Азъйм-уш-шāн, ще запечатам устите на муджримите. И ще говорят ръцете им, и ще засвидетелстват краката им за всичко онова, което са придобили.”** Крайниците на непокорните ще свидетелстват срещу тях и ще бъде заповядано да бъдат откарани в Джехеннема. Крайниците на муджримите [онези, които били врагове на религията, вършели харāми и не отдавали значение на намāза] ще започнат да викат. Ще казват: **“Това свидетелство не беше по наше желание. Аллāху теāля ни накара да говорим. Той е Карашият всяко нещо да проговори.”** Това е събщено в 21. знамение на сūra Фуссилет.

След Равносметката всички ще бъдат пратени на моста Сърāt.

Муджримите, които не успеят да преминат и паднат по моста, ще бъдат предадени в ръцете на зебāниите: ще заплачат и застенат. Хвърляйки ги в Джехеннема, най-страшно ще заридаят онези му'мини и муваххиди (приемащи Аллāху теāля за един), които били непокорни. Мелāйкетата ще ги хванат и, хвърляйки ги, ще кажат: **“Това е Денят на Къямета, който ви бе обещан.”** Това състояние е посочено в 103. знамение на сūra Енбийā.

Големият стон – Ще има четири момента, когато хората за Джахеннема ще заплачат и застенат много горчиво. Първият ще е по време на протръбяването с Рога, вторият – когато Джахеннемът се отърве от ръцете на мелйикетата и се нахвърли срещу създанията на махшера, третият – когато отидат, за да искат застъпничеството на Адем (*алейхисселям*), и четвъртият – когато бъдат предадени в ръцете на зебаниите.

Когато хората за Джахеннема отидат по местата си, на площада Арасат ще останат само мюсюлманите, добродетелните, арифите (познаващите Аллаху теалй), съдниците, евлиите (любимите раби на Аллаху теалй), шехидите (мъчениците), праведниците и пейгамберите. Хората, които са имали съмнения във вярата, мунәфъците (лицемерите), зъндъците (ислямските врагове, представящи се за мюсюлмани) и ехл-и бид'ат [мюсюлмани, които не притежават суннитско вероубеждение] ще са пратени в Ада. Аллаху теалй ще каже (на му'мините):

- О, хора! Кой е вашият Господ?"

- Аллах!

- Вие познавате ли Го?

- Да, познаваме, я, Рабб!

След това от лявата страна на Арша ще се покаже мелйике, което ще е толкова огромно, че ако седем морета бъдат поставени върху палеца му, ще ги покрие. По заповед на Аллаху теалй, Който желае да изпита намиращите се на Махшера, ангелът ще се обърне към множеството с думите: “Ене Раббукум”, т.е. “Аз съм вашият Господ.” Народът на Махшера ще отговори: “Осланяме се на Аллаху теалй от теб.”

После от дясната страна на Арша ще се появи ангел, който ако стъпи върху четиринадесет морета с върха на своя пръст, ще ги заличи. Мелйикето ще каже на народа на Махшера: “Ене Раббукум!” И този път ще му отговорят: “Осланяме се на Аллаху теалй от теб.”

След това Аллаху теалй ще се отнесе с тях изключително меко и приятно. Народът на Махшера ще направи седжде. Дженаб-и Хак ще им каже: **“Стигнахте до такова място, че за вас вече няма отчужденост и страх.”**

Аллаху теалй ще стори всички вярващи да преминат по моста Сърат. Те ще бъдат заведени до Дженнета съгласно степените им. Хората ще преминат на групи. Първо ще бъдат заведени пейгамберите расул, после небиите, съддйците, евлиите, арифите, добродетелните, шехидите и накрая всички други мюсюлмани. Мюсюлманите, чиито грехове не са помилвани, ще са паднали по лице или ще бъдат затворени в А'раф. Някои от тях, които са имали слаба вяра, ще преминат Сърат за сто години, а други за хиляда, но няма да горят в Джахеннема.

Човек, който е виждал своя Господ, т.е. Аллаху теалй, никога няма да бъде хвърлен в Джахеннема. (Степените на мюсюлманите и добродетелните са описани в книгата ни **“Истидрадж”**.) Техните лица ще са усмихнати и много от тях ще преминат през Сърат като светкавици.

Други ще преминат гладни и жадни, дробовете им ще се разкъсат, а дъхът им ще стане като дим. Ще изпият от басейна Кевсер, който има чаши колкото звездите на небето и чиято вода идва от едноименна река. Басейнът е с размери от Йерусалим до Йемен, и от Аден до сияйната Медйна. Този факт е потвърден със следните слова на нашия Пейгамбер (*салляллāху алейхи ве селлем*): **“Моят минбер е върху моя басейн.”** т.е. “Моят минбер е върху един от двата края на басейна.” Хората, които са останали далече от езерото, ще бъдат държани на Сърāt в зависимост от греховете им.

Има много хора, които не изпълняват подобаващ абдест, а много други, които изпълняват намāз, самохвалят пред останалите хора, без някой да ги е питал нищо. Такива хора не кланят със снизходителност и съсредоточеност. Ако подобни хора ги ухапе мравка, оставят намāза и се обръщат към нея. За разлика от тях, онези, които познават величието на Аллāху теālй, не биха се възпротивили дори да им отрежат ръцете и краката, защото техните ибāдети са само заради Него. Човек, стоящ пред Аллāху теālй, би изпитал толкова задълбоченост и страх, колкото познава и размишлява върху Неговите величие и великолепие. Това състояние би могло да бъде описано с търпението на онзи човек, който е ужилен от скорпион в присъствието на султана, но в знак на уважение към него изобщо не помръдва. Ето, това е уважението, което се оказва към едно създание. (Трябва да се поразмисли: А какво би следвало да е уважението към Създателя!) Ето дотолкова рабът е безсилен да отсее кое му е полезно и кое му вреди.

Какво би следвало да е състоянието на онзи, който стои пред Аллāху теālй, Всемогъщия и Величествения, при условие че този, който познава Неговите величие, власт, великолепие, сила и всепобедност над всичко, трябва несъмнено да окаже по-голяма отдаденост и съсредоточеност.

Предадена е историята на един мюсюлманин, който е изпълнявал своите ибāдети и направил тевбе, но не успял да намери човека, когото е угнетил в земния живот, за да му иска прошка. В Съдния ден ще отиде пред Аллāху теālй. За него ще бъдат разкрити човешките права (които е нарушил и) за които не е искал прошка. Ощетеният ще дойде и ще го хване. Аллāху теālй ще му каже: **“О, ощетени човече! Погледни нагоре!”** Той ще погледне нагоре и ще види огромен къшк, чиито красота и размер ще го изумят. Ще запита:

- Я, Рабби! Какво е това?
- **Продава се. Ще го закупиш ли от Мен?**
- Я, Рабби! Нямам какво да платя в негова замяна.
- **Къшкът е твой ако спасиш своя брат (мюсюлманин), като му простиш за несправедливостта!**
- Я, Рабби! Аз – в името на заповедта Ти – се отказвам от правото, което той ми дължи.

Ето така ще се отнесе Аллāху теāля с онези угнетители, които се разкайали за извършеното. В 25. знамение на сӯра Исрā по смисъл се казва: **“Аз, Азъйм-уш-шāн, прощавам на разкайващите се.”** Разкайващ се е онзи, който се отдалечава от греха или гнета и никога повече не го върши. Дāвуд (*алеихисселāм*) е назван Еввāб (защото винаги и по всяко време се е насочвал към Аллāху теāля.) [Дāвуд (*алеихисселāм*) никога не е извършил грях, но при него се е забелязало състоянието, наречено **хилāф-и евля.** (Това са онези неща, които носят севāб при извършване, но не носят грях при пропускане. Неизпълняването на мустехаба не е мекрӯх, а хилāф-и евля.)] Такъв е бил случаят и с всички други пейгамбери, а не само с Дāвуд (*алеихисселāм*).

Десета глава

Площадът Арасāt се нарича още **мевкиф** или **място на махшера**. Ислямските учени са казали различни неща относно начина, по който ще бъдат призвани тамошните създания. Това е обяснено както в тефсирите, така и в сахйх хадйсите. Убийците ще са първите, за които Аллāху теāля ще отсъди. От друга страна, първите, които Аллāху теāля ще възнагради, ще бъдат слепците, които са имали правилно вероубеждение. Да! Един глашатай ще каже: “Къде са онези, които бяха лишени от зрение в земния живот?” На тях ще им се каже: “Вие заслужавате повече от всеки друг да видите Аллāху теāля.” После Дженāб-и Хак ще се отнесе към тях с хая (свян) и ще им каже: **“Отидете към дясната страна!”**

За тях ще се подготви знаме и връчи на Шу’айб (*алеихисселāм*). Той ще стане техен имāм. Заедно с тях ще има и безброй ангели на сиянието. Никой не знае техния брой, освен Аллāху теāля. Те ще се присъединят към тях и ще преминат Сърāt като мълния. Всеки от тях, по отношение на търпение и добродушие, ще е като Абдуллах ибни Аббās (*радияллāху анхумā*)¹¹ и вярващите от общността, които приличат на него.

След това ще се каже: “Къде са онези, които са търпяли трудности?” Тогава ще бъдат докарани хора, боледували от проказа и други заразни болести. Аллāху теāля ще ги поздрави със селям. И на тях ще бъде заповядано да отидат в дясно. Зелен флаг ще се подготви за тях и ще се връчи в ръката на Еййӯб (*алеихисселāм*). Той ще стане имāма на Есхāб-и йемйн. Търпението и благият характер са качества на изпадналия в затруднение. Такива са Укайл ибни Ебй Тāлиб (*радияллāху анх*) и онези от общността, които са като него.

После глас ще каже: “Къде са повярвалите и целомъдрени младежи, които не се подведоха от лъжите и клеветите, изречени и разпространявани

---

¹¹ Абдуллах ибни Аббās (*радияллāху анхумā*) е починал през 68 [687] г. в Таиф.

от ислямските врагове, и се държаха здраво за и'тикāда (вярата) на ехли суннет, и опазиха тези правилна вяра и целомъдрие на степената на съвършенство?" Ще бъдат доведени и те. Аллāху теāлй ще даде селям и ще им каже: "Здравейте!", и ще ги дари с каквито блага пожелае. И на тях ще им бъде заповядано: **"Отидете в дясната страна."** Знаме ще бъде подготвено и за тях и връчено на Йūsуф (*алейхисселй̄м*). Той ще стане техен имām. Качествата на тези младежи са отбягването на харāmите и чуждите жени. Такива са Рāшид бин Сюлеймāн (*рахимехуллāху теāлй*) и онези от уммата, които са като него.

След това друг глас ще каже: "Къде са онези, които се обичаха заради Аллāху теāлй, и онези, които обичаха мюсюлманите и не обичаха неверниците и вероотстъпниците." Така и те ще бъдат докарани пред Аллāху теāлй, Който ще им каже също: "Здравейте!" Ще ги дари с такива блага, каквито пожелае. Ще им заповяда да отидат в дясната страна. Качествата на онези, които мразят враговете на Аллāху теāлй, са търпението и добродушието, и затова никога не се сърдят и причиняват зло на вярващите поради земни причини. Такива са хазрети Али (*радияллāху анх*) и приличащите на него от общността.

След това друг глас ще извика: "Къде са онези, които от страх към Аллāху теāлй отбягваха да вършат харāми и плачеха?" Ще доведат и тях. Техните сълзи ще се претеглят с кръвта на шехйдите и мастилото на учените, и сълзите ще натежат повече. И на тях ще им бъде заповядано да отидат в дясно. За тях ще се подготви знаме, украсено с всички цветове, защото те са отбягвали харāmите, въпреки че живели сред хора, които вършели различни харāми и се опитвали да ги подведат с думи като "Аллах е милостив, би опростил." Плакали са от страх към Аллāху теāлй, странейки от различни харāми. Например едни от тях са плачели от страх към Аллāху теāлй, други от опасения от привързаност към земно, а трети от разкаяние. Тяхното знаме ще бъде връчено на Нӯх (*алейхисселй̄м*). Учените ще пожелаят да застанат пред тях и ще кажат: "Ние ги научихме да плачат в името на Аллах." Ще се чуе глас да казва: "О, Нӯх! Спри!" Нӯх (*алейхисселй̄м*) ще спре веднага, заедно с хората до него.

Мастилото на суннитските учени ще се претегли с кръвта на мъчениците. Мастилото ще натежи и на учените ще бъде заповядано да отидат в дясно. За шехйдите ще се отреди шафранено знаме, което ще бъде връчено на Яхийя (*алейхисселй̄м*) и ще ги поведе. Учените, искайки да вървят пред тях, ще кажат: "Шехйдите воюваха, след като изучиха знание от нас. Ние повече заслужаваме да вървим пред тях." Аллāху теāлй, показвайки Своята доброта, ще каже: **"При мен учените са като пейгамберите."** Аллāху теāлй ще се обърне към учените и ще каже: **"Застъпете се за когото пожелаете."** Така учените ще се застъпят за своите близки роднини, за съседите си, за братята си и за онези свои ученици, които са ги последвали.

За всеки учен ще надава глас по едно меляйке, което ще казва на хората: “Аллāху теāля̀ нареди на еди-кой си учен да се застъпи. Той ще се застъпи за онзи, който му е направил услуга или му е предложил залък хляб, или му е дал малко вода за пиене, или му е разпространил книгите.” Хората, които са вършели добро на този учен и раздавали книгите му, ще станат на крака, и така той ще се застъпи за тях.

В хадїс-и шерїф се посочва, че първо ще се застъпят пейгамберите-расул, после небї” (*алейхимуссалевāту веттеслїмāт*) и накрая учените. За последните ще се подготви бяло знаме, което ще се даде на Ибрāхїм (*алейхисселя̀м*), защото той е над всички пейгамбери-расул по отношение на разкриване на скрити знания за Аллāху теāля̀.

Друг глас ще каже: “Къде са бедните хора, които работеха ежедневно и се потяха, и бяха доволни от това, което печелеха?” И бедните ще бъдат доведени при Аллāху теāля̀. Той ще ги възнагради и ще каже: **“Здравейте, о, хора, за които светът беше тъмница.”** И на тях ще им бъде повелено да бъдат с Есхāб-и йемїн (обитателите на Дженнета). За тях ще се подготви жълто знаме, което ще се връчи на Йсā (*алейхисселя̀м*) и той ще стане техен имāм.

После един глашатай ще каже: “Къде са богатите, които бяха благодарни и харчеха богатство и пари за укрепване на религията и защита на мюсюлманите от угнетители?” После и те ще бъдат отведени и Дженāб-и Хак ще ги разпитва 500 години за това какво са правели с богатството, което им било дадено. За тях ще се подготви разноцветно знаме, което ще бъде дадено на Сюлеймāн (*алейхисселя̀м*). Той ще бъде техен имāм и на тях също ще им бъде заповядано да се присъединят към Есхāб-и йемїн.

В хадїс-и шерїф се посочва, че от четири неща ще се поиска да засвидетелстват за други четири. Глас ще запита хората, които са потискали мюсюлманите с богатство и власт:

- Кой имот ви възпря от поклонение на Аллāху теāля̀?
- Аллāху теāля̀ ни даде собственост и позиции, и те ни възпряха да изпълним нашия дълг към Аллāху теāля̀.
- Кой е по-богат, вие или Сюлеймāн (*алейхисселя̀м*)?
- Сюлеймāн (*алейхисселя̀м*) е по-богат.
- Него не го възпря от ибāдет, а вас ли ви възпря?

После ще се каже:

- Къде са ехл-и беля̀ (хората, сполетени от тревоги и мъки)? – и ще бъдат запитани: Кое ви попречи да правите ибāдет на Аллāху теāля̀?
- Аллāху теāля̀ ни подложи на непрестанни тревоги и скърби и останахме лишени от подобаващ зикр (споменаване на Аллāху теāля̀) и ибāдет.
- Вие ли бяхте сполетени от повече неприятности или Еййюб (*алейхисселя̀м*)?
- Онова, което сполетя Еййюб (*алейхисселя̀м*) беше по-силно.

- Неговите тревоги не го възпряха от споменаване на Аллāху теāлā, разпространяване на Неговата религия сред рабите и изпълняване на задълженията му към Него, а вас ли ви възпряха?”

После ще се каже:

- Къде са младежите, рабите и наложниците? – Те също ще бъдат доведени при Аллāху теāлā и запитани: “Кое нещо ви пречеше да правите поклонения?”

- Аллāху теāлā ни даде красота. Подлъгахме се от нея и потънахме в младежки удоволствия. Мислехме, че ще останем млади завинаги. Не изучихме религията на Аллāху теāлā. Не успяхме да изпълним нашите задължения към Него” – а рабите и наложниците ще кажат: “Бяхме роби и наложници и служехме на нашите господари. Слугувахме на земните големци. Останахме невежи в религията и се подлъгахме. Я, Рабби, останахме лишени от изплащане на нашия дълг към Теб.”

- Вие ли бяхте по-красиви или Йўсуф (*алейхисселāм*)?

- Йўсуф (*алейхисселāм*)!

- Защо нищо не възпря Йўсуф (*алейхисселāм*) от изпълняване на задълженията му към Аллāху теāлā?

После глас ще рече:

- Къде са мързеливите бедняци, които не работеха? – и ще бъдат отведени те. Ще ги запитат: “Кое ви пречеше да изпълнявате рабските си задължения към Аллāху теāлā?”

- Не работехме и не се изучихме на професия [Прекарахме време по кафенета, кинозалони и гледахме мачове.], заради което Аллāху теāлā ни остави бедни. Бедността и мързелът са причините, които ни възпряха да изпълним нашите рабски задължения.

- Вие ли бяхте по-бедни или Йсā (*алейхисселāм*)?

- Йсā (*алейхисселāм*).

- Щом него бедността не го възпря от вършене на рабските му задължения и разпространяване на знания по религия, защо възпря вас?”

Ако човек е сполетян от тези четири неща (изпитания), нека мисли за техния Собственик! Пейгамберът ни (*салляллāху теāлā алейхи ве селлем*) е правел следната ду’ā: **“Я, Рабби! Осланям се на Теб от фитнето (изпитанието) на богатството и бедността.”**

Вземете поука от Йсā (*алейхисселāм*), който не е притежавал нищо. Облякъл една и съща вълнена дреха в протежение на двадесет години. По време на пътуванията си е имал само една чаша, черен килим и гребен. Един ден видял човек да пие вода с ръка и изхвърлил своята чаша. Друг ден е видял човек, който сресвал брадата си с ръце и захвърлил гребена, казвал: “Моите крака са моето животно (т.е. превозно средство); пещерите са моят дом; тревата е моята храна, а речната вода – моето питие.” [В ислямската религия нещата стоят по друг начин. В нея да се работи и

печели халял е вид ибāдет. Трябва да се работи много, да се печели много и да се харчи там, където ислямът е повелил.

В хадїс-и шерїф от “Рāmūз-ул-ехādїс” се казва: **“Бедността е щастие (благо) за моя Есхāб, а богатството е щастие за моята общност в āхир замāн (времето преди края на света).”** Сега сме в āхир замāн. Живеем във време, когато се увеличава броят на хората, които вършат грехове, предизвикват фитнета (анархия, раздор) и вмъкват бид’ати (нововъведения) в поклоненията. Днес е голям ибāдет да се изучат заповедите на религията, бид’атите (с цел да се опазим от тях) и онова, което изкарва от исляма, да се съблюдават на практика и да се забогатее, печелейки от халял. Голямо благо е с тези спечелени средства да се помага на бедни хора и на мюсюлмани, които разпространяват знанията на ехли суннет. Да им е честито на онези, които са постигнали това щастие!]

В някои сухуфи (малки книги), низпослани от Аллāху теāлї, било написано: **“О, сине на Āдем! Болестта и греховете са от състоянията на живота. Кеффāретът (изкуплението) за непреднамерено убийство – в сравнение с това на (зло)умишлено – е по-малък. Към такъв човек не се прилага късās, но постъпката е много лоша: пазете се и от нея!”**

Ако в сърцето на грешника има вяра, той – след като изтърпи своето наказание – ще постигне шефā’ат (застъпничество). Аллāху теāлї ще бъде мил с него и ще го изведе от Джехеннема, след като е останал там хиляди години. В Ада кожата на хората ще бъде изгаряна и създавана отново. Хасен Басрї (*рахметуллāхи алейх*) е казал: “Де да можех да съм един от тях.” Няма съмнение, че Хасен-и Басрї (*рахметуллāхи алейх*) е бил от онези, които познавали много добре āхиретските състояния.

В Съдния ден ще бъде доведен един мюсюлманин; той няма да има нито една добрина, която да натежи на везната. Аллāху теāлї, в името на неговия ймāн и в знак на милост, ще каже: **“Отиди сред другите хора и потърси такъв, който да ти даде добрина и севāб. Нека влезеш в Дженнета с неговия подарък!”** Този човек ще отиде и ще затърси някой, който да му помогне, но не ще намери такъв, на когото да си изкаже мъката. Всеки, когото запита, ще даде същия отговор: “Опасявам се, че и моите добрини не биха натежали на везната – затова аз имам по-голяма нужда от теб.” Това много ще го натъжи. Ето тогава при него ще дойде човек и ще му каже:

- Какво искаш?

- Имам нужда от един севāб. Поисках го от може би хиляда души, но всеки изказа оправдание и не ми го даде.

- Отидох при Аллāху теāлї, но на страницата ми не намерих никакъв севāб, освен един, който не стига за спасението ми. Подарявам ти го!

Човекът, търсещ севāб, ще си тръгне облекчен и ощастливен. Аллāху теāлї, макар да знае състоянието му, ще запита: “Как се върна?” Човекът ще разкаже за приключението си. Тогава Аллāху теāлї ще повика раба,

който е дарил своя другар със севāб, и ще му рече: **“Моята щедрост към му’мините е по-голяма от твоята. Хвани своя брат по религия за ръката и заедно отидете в Рая.”**

Ако и двете блюда на везната останат на едно ниво, Аллāху теāля ще каже: **“Този не е нито от обитателите на Дженнета, нито от обитателите на Джехеннема.”** След това един ангел ще дойде и ще сложи един лист върху блюдото за греховете. На този лист ще пише само “Уф!” Тогава блюдото за греховете ще натежи, защото думата “уф” е знак за неподчинение към родителите. Ще заповядат този човек да бъде хвърлен в Джехеннема, след което той ще започне да се оглежда наляво и надясно. Ще иска да бъде извикан от Аллāху теāля. Аллāху теāля ще го повика и каже:

- **О, непокорни рабе! Защо искаш да те извикам?**

- Я, Рабби! Осъзнах, че ще отида в Джехеннема заради моето неподчинение към родителите. Прибави тяхното мъчение към моето, защото бях непокорен към тях, и ги освободи оттам!

- **На земята беше непокорен спрямо своите майка и баща, но в отвъдното прояви благоволение към тях. Хвани ги за ръцете и ги заведи в Дженнета.**

Хората, които няма да бъдат пратени в Дженнета, ще бъдат подхванати от мелāйкетата, защото те са много добре запознати със законите на отвъдния живот. На една група хора, които няма да имат дял от отвъдното, ще бъде казано, че са дървата на отвъдния живот (т.е. горивото на Ада). Създадени са да напълнят Джехеннема. Аллāху теāля в 24. знамение на сӯра Сāффāt – в обръщение към тях – казва по смисъл: **“Спрете ги, те ще бъдат питани.”**

Те ще бъдат затворени, докато им се каже: **“Какво ви стана, че не си помагате един на друг?”** (сӯра Сāффāt: 25) Така те ще се предадат, ще признаят греховете си и всички ще бъдат хвърлени в Ада. Ето така ще бъдат докарани онези от общността на Мухаммед (*алейхисселām*), които са вършели големи грехове. Всички те – старци, младежи, жени и мъже – ще бъдат събрани на едно място. Мāлик, мелāйкето-пазител на Джехеннема, ще ги погледне и каже: “Вие сте от групата на грешниците, но виждам, че нито ръцете ви са вързани, нито лицата ви са почернели. По-красиви от вас не са идвали в Джехеннема.” Те ще отговорят: “О, Мāлик! Ние сме от общността на Мухаммед (*алейхисселām*), но греховете ни доवлякоха в Ада. Остави ни малко да поплачем за тях.” Мāлик ще отговори: “Плачете, но сега не ще ви донесе полза!”

Много хора на средна възраст ще плачат така: “Увеличиха се моите страдания!”

Старец, слагайки ръце върху своята бяла брада, ще плаче: “Ах, младините преминаха: болките и скърбите нарастнаха! Унизих се, изложих се!”

Много младежи ще заплачат с думите: “Ах, изпуснахме младините, не успяхме да ги оценим.”

Много жени ще се хванат за косите и ще заплачат: “Горко ми! Унизих се!”

Тогава Аллāху теāля ще каже: **“О, Мāлик! Тези ги сложи в първия Джехеннем.”** Когато Джехеннемът ги поглъща в себе си, ще завикат: **“Ля иляхе илляллāх”** и той ще избяга от тях на петстотин годишно разстояние. [В частта “Ел-хазер вел-ибāха” на **“Ибни Āбидйн”**¹² се посочва, че в Арабия е било обичай да се изказват големи числа, за да се покаже, че дадено нещо е много като количество.] Ще се чуе глас да казва: **“О, Джехеннем! Поеми ги в себе си! О, Мāлик! Сложи ги в първия Джехеннем!”** В това време ще се чуе гръм, наподобяващ гръмотевичен тътен. Когато Джехеннемът пожелае да изгори техните сърца, Мāлик ще го възпре: **“О, Джехеннем! Не изгаряй онова сърце, в което има Корāн-и керйм и място за вяра! Не изгаряй челата, правещи седжде на Аллāху теāля, Който е Рахмāн (Милостив).”** Ето така ще бъдат хвърлени в Джехеннема, но ще се види, че един от обитателите на Джехеннема издава по-силен стон от всички други. Той ще бъде изведен от Ада, макар че само кожата му ще е изгоряла. Аллāху теāля ще го запита:

- Какво ти е, че викаш най-силно от всички обитатели на Джехеннема?

- Я, Рабби! Ти вече ме разпита, но не загубих надежда от Твоята милост. Знам, че ме чуваш и затова виках толкова силно.

- Ако един човек загуби надежда от милостта на Аллāху теāля, той е от заблудените. – Това е смисълът на 56. знамение на сūra Хиджр. После Аллāху теāля ще допълни: **“Върви си, простих ти!”**

Друг човек също ще бъде изведен от Джехеннема. Аллāху теāля ще го запита:

- О, рабе Мой! Излезе от Джехеннема, но с кое дело ще влезеш в Дженнета?

- Я, Рабби! Аз съм безпомощен. Не искам нищо друго, освен нещо малко. – Ще му бъде показано дърво от Рая и Аллāху теāля ще го запита:

- Ако ти дам това дърво, дали ще искаш друго?

- Я, Рабби! Казвам го в името на Твоите сила и величие, че нищо друго не ще искам!

- Нека ти бъде подарък от Мен!

След като човекът изяде плод от това дърво и постои на сянката му, ще зърне друго още по-красиво и ще се загледа в него за продължително време. Аллāху теāля ще запита:

- Какво ти е? И него ли заобича (и него ли искаш)?

- Я, Рабби! Да!

---

¹² Мухаммед Ибни Āбидйн е починал през 1252 [1836] г. в Шам.

- Няма ли да поискаш друго ако ти дам това?

- Няма да искам, я, Рабби! – После ще изяде от плода на това дърво и ще постои на сянката му, след което ще му бъде показано още по-красиво дърво, в което също ще се загледа. Дженāб-и Хак ще го запита:

- Ще искаш ли друго ако ти дам това?

- Казвам го в името на Твоята сила, че друго няма да искам, я, Рабби!

Ето тогава Аллāху теāлйā ще прояви доволство към този му’мин и ще го помилва, след което ще го въведе в Дженнета.

В āхирета ще се случат чудни неща. Едно от тях е както следва: един човек ще бъде заведен при Аллāху теāлйā, Който ще го съди. Добрите и лошите му дела ще бъдат претеглени. В същото време обаче той ще остане с впечатление, че Аллāху теāлйā – в онзи момент – не се занимава с нищо друго, освен с неговата равносметка. Но истината е друга. В онзи момент Аллāху теāлйā ще отсъжда за милиони или за толкова много, колкото само Той знае. Всички тези хора ще си мислят, че Аллāху теāлйā в този момент е зает само с неговата равносметка.

Там хората няма да виждат и чуват едни други. Всеки ще е под завесите на Дженāб-и Хак. Субхāналлах (Пречист е Аллāху теāлйā)! Каква сила и мощ! Това е времето, което е посочено в 28. знамение на сūra Люкман, където по смисъл се казва: **“Вашето сътворяване на земята и после в āхирета е за време, колкото поемане на дъх.”** Този израз на Дженāб-и Хак съдържа тайни, които се отнасят до Неговата безвременност и безпространственост, защото владението и делата на Аллāху теāлйā са без граници. Фе-субхāналлах: нито едно от делата Му не пречи да върши други неща.

Ето в такъв момент човек ще дойде при своя син и ще му каже:

- О, синко! Облякох те с дрехи, когато не беше в състояние да го сториш. Дадох ти храна и вода, когато несъмнено не беше способен за това. Защиствах те, защото не беше в състояние да се пазиш от неща, които биха ти навредили и да искаш онова, което би ти било от полза. Искаше от мен разнолики плодове, а аз ги купувах и ти ги носех. Изучих те на религия и вяра. Пратих те на ходжи, които да те учат на Корāн-и керйм, но сега и ти виждаш колко е тежко в Съдния ден. Знаеш и за многото ми грехове. Поеми малка част от тях, за да намалаят! Дай ми един севāб, за да натезат моите.

Синът ще избяга от него и ще му каже:

- Аз имам по-голяма нужда от него.

Такъв разговор ще се води между майки и синове, мъже и жени, и братя. Аллāху теāлйā ни съобщава за това състояние в 24. знамение на сūra Абесе, където по смисъл се казва: **“В онзи ден човек ще бяга от своя брат, а майката – от своето дете.”**

В хадйс-и шерйф се казва: **“В Къяметския ден хората ще бъдат подкарани голи.”** Когато майка ни Āише-и Съддйка (*радияллāху анхā*) е

чула за това, запитала: “Нима не ще гледат един друг?” Пейгамберът ни (*салляллāху теāля̄ алейхи ве селлем*) е изрецитирал 37. знамение на сӯра Абесе, където по смисъл се казва: **“В Съдния ден състоянието на всеки ще го отдалечи от това на другия.”** Той (*салляллāху алейхи ве селлем*) е посочил, че ужасът и затрудненията на Съдния ден ще възпрепятстват хората да гледат един друг.

В това време хората ще се съберат на едно място и над тях ще дойде черен облак, от който ще завалят **сухӯф-и мунешшера**, т.е. книгите, на които са записани делата им. Страниците на му’мините ще са написана сякаш върху розови листа, а на неверниците – върху кедрови.

Страниците ще слязат летейки и ще дойдат от дясната или от лявата страна на всеки един човек и това няма да е по техен избор. Дженāб-и Хак в 13. знамение на сӯра Исрā по смисъл казва: **“Ние, Азъйм-уш-шāн, ще пратим книга за човека, която ще е разтворена.”**

Според някои учени басейнът Кевсер ще бъде докаран след като се премине по Сърāt. Тези слова са грешни, защото онзи, който е преминал през Сърāt, няма да се върне при Басейна.

В Дженнета ще бъдат въведени седемдесет хиляди раби [т.е. твърде много] без да бъдат подложени на тежка равносметка. Делата им няма да бъдат претеглени на Везната. Те няма да получат страници [на които да бъдат изписани делата им]. Върху страниците, които ще бъдат дадени на тях [и различни от гореизложените], ще пише: **“Ля̄ иля̀хе илляллāх, Мухаммедун Расӯлюллах. Това е удостоверение, с което еди-кой си да влезе в Дженнета и спаси от Джехеннема.”** Когато греховете на един раб бъдат опростени, едно меля̀ике ще го закара до площата Арасāt и каже: “Това е еди-кой си, синът на еди-кой си. Аллāху теāля̄ опрости неговия грях и той никога повече няма да стане шакй (шакия, грешник). Той стана са’йд (праведен) с щастие.” За този човек няма да има нищо по-любимо от това.

В Съдния ден пейгамберите (*алейхимуссалевāту веттеслīmāt*) ще бъдат на минбери в зависимост от степените им. Улемā-и āмилйн, т.е. учените (*рахметуллāхи алейхим еджма’йн*), които имат сунитско убеждение и практикуват придобитите знания, ще са на тронове от нӯр (сияние). Хората, които са станали шехйди, опитвайки се да защитят и разпространят религията, и праведните раби, т.е. следващите законите на исляма, и хāфъзите (наизустилите Корāн-и керйм), четящи Книгата с уважение и без теганнй (т.е. спазвайки правилата на теджвйда¹³), и муеззините, четящи езана според сунната (исляма), ще бъдат на места, чиято пръст е от миск (мускус). Тъй като са следвали законите на исляма, ще бъдат притежатели на тронове и след всички пейгамбери – от Āдем

---

¹³ **Теджвйд** – Наука, която учи правилното четене на Корāн-и керйм.

(*алейхисселѝм*) до Фахр-и ѝлем [Мухаммед Мустафѝ] (*салляллѝху теѝлѝ алейхи ве селлем*) – ще получат разрешение да се застъпят.

В хадѝс-и шерѝф се казва: **“В Съдния ден Корѝн-и керѝм ще дойде във вид на човек с красиви лице и нрав. От него ще бъде поискано да се застъпи и той ще го направи. Ще осъди онези хора, които са го чели мелодично [сякаш пеят и онези, които са го изпълнили с музикални инструменти и на места за забавление с цел удоволствие или печелене на пари.] От такива хора ще иска своето право, а онези, от които е доволен, ще отведе в Дженнета.”**

Земните неща [т.е. всички неща и хора, които стават причина за изпускане на ибѝдети и вършене на грехове] ще се преобразят като стара, побеляла и грозна жена. На хората ще им се каже:

- Познавате ли я?
- Осланяме се на Аллѝху теѝлѝ от нея! – ще отвърнат те.
- В земното вие се карахте един с друг и не се обичахте, само за да я спечелите.

По същия начин петъкът ще бъде показан във вид на приятен човек. Мюсюлманите ще го загледат с внимание. Той ще сложи онези хора, които са му отдавали значение, да седнат върху пясъци от миск и камфор. Върху му’мините, кланяли петъчен намѝз, ще има нѝр (светлина). Всички ще гледат към него с възхищение. Благодарение на уважението, което са отдавали на този ден, те ще бъдат сложени в Дженнета.

О, братко! Проумей милостта на Аллѝху теѝлѝ и щедростта на петъчния ден, и на Корѝн-и керѝм, и на исляма, за да разбереш колко ценни са хората на Корѝн-и керѝм. И колко ценен е ислямът, който се състои от намѝз, орудж (говеене), зекѝт, търпение и красив нрав.

Не бива да се обръща внимание на онзи човек, който прави предполагаеми тълкувания, като се базира на агонията и страданията на хора в предсмъртен одър. Пейгамберът ни (*салляллѝху алейхи ве селлем*) е правел следната ду’ѝ: **“О, Господи, Господа на труповете, които ще изгният, и Създателя на душите, които ще изчезнат!”** Тази ду’ѝ показва, че всяко тяло, което Аллѝху теѝлѝ пожелае, ще изгние, а душите ще престанат да съществуват, когато настане Кѝѝметът. Аллѝху теѝлѝ е Създателят и Господът на всичко това. Всичко, което казахме дотук, се нуждае от определени знания и пояснения. В други наши книги сме разгледали и тях.

Имѝм Газѝлѝ (*рахметуллѝхи алейх*) ни информира, че тук е изредил съвсем накратко състоянията в отвѝдния живот, казвайки: “Направихме това, за да сторим хората да поемат по пътя на ехли суннет! Не придавай значение на бид’атите (нововъденията)[, безмезхебниците (хората, които не следват един от четирите мезхеба) и реформаторите в религията.] Дръж се здраво за значенията, които учените на ехли суннет са извлекли и разбрали от Корѝн-и керѝм и хадѝс-и шерѝфите! Не се подмамвай от

бид'атите, измислени от другите и шейтāните сред хората! Пази се от тях! Благовести вярващите, които здраво се държат за пътя на ехли суннет!

Искаме от Аллāху теāля да ни отреди успех и защита от греховете с Неговите сигурност, щедрост и доброта. Āмйн ве хасбуналлах ве ни'мел-векйл ве салляллāху алй Мухаммедин ве āлихи ве сахбихи еджма'йн.

ПОСЛЕСЛОВ НА КНИГАТА “СЪДНИЯТ ДЕН И ОТВЪДНИЯТ ЖИВОТ”

За постигане на щастие в земния и отвъдния живот е необходимо преди всичко да се изучи **ехли суннитското вероубеждение** и да се коригира вярата. След това трябва да се изучат и изпълнят знанията по фикх (ислямско право). После следва да се опознаят и заобичат любимите раби на Хак теāля, и да се опознаят враговете на ислямската религия и да се внимава да не се попадне в техни капани. За всеки мюсюлманин е фарз-и айн¹⁴ да научи ехли суннитското вероубеждение, фарзовете и харāмите, колкото му е необходимо. Неизучаването е голям грях. Задължителните знания са записани правилно и ясно в книгите “**ТĀМ ИЛМИХĀЛ СЕ'ĀДЕТ-И ЕБЕДИЙЙЕ**” (ПЪЛЕН ИЛМИХĀЛ “ВЕЧНОТО ЩАСТИЕ”) и “**Ислām ахлякъ**” (Ислямската нравственост). (Тези турски книги са преведени на други езици и се разпространяват по целия свят посредством истанбулското книгоиздателство “Хакйкат Китāбеви”.) Всеки мюсюлманин трябва да си набави един илмихāл, чието съдържание да е събрано от книгите на ехли суннитските учени, и да го даде на своите деца, приятели и познати да четат. Не бива да се четат книги, вестници и списания, които не носят полза нито за земния, нито за отвъдния живот, а дори вредят и подклаждат разединение. Трябва да се четат и изучат онези книги, които са необходими и полезни. Най-ценните сред необходимите книги са тези на имām Газāлй и “**Мектūбāt**” на имām Раббāнй¹⁵ (*куддисе сиррухумā*). Биографиите на тези двама велики учени са записани в “**Се'āдет-и ебедиййе**” и други наши книги (т.е. книгите на издателство “Хакйкат Китāбеви”). В хадйс-и шерйф е посочено: “**Там, където се спомене евлия** (любим раб на Аллāху теāля), **се спуска милост.**” Този хадйс-и шерйф показва, че хората, които споменават евлиите с любов, ще получат фейз¹⁶ и берекет и ду'ите им ще бъдат приети. Всеки ще се възползва от фейза и нўра на тези големци в зависимост от обичта си към тях. Техните погледи са цар, да се стои в тяхно присъствие е лек за болните и мъртви сърца. Онези, които ги виждат, се сещат за Аллāху теāля.

¹⁴ **Фарз-и айн** – Фарз, който лично трябва да се изпълни от всеки мукеллеф (полово зрял и разумен) мюсюлманин.

¹⁵ Имām Ахмед Раббāнй е починал през 1034 [1624] г. в Серхенд (Индия).

¹⁶ **Фейз** – Сияние, духовно знание.

Живеем във време, когато изнамирането на такива хора е невъзможно, но онзи, който чете техните книги и ги приема за велики и избрани личности, и ги обича, ще получи фејз от техните души и ще се възползва от тях (ще извлече духовна полза). Пейгамберите (*алеихимусселѝм*) са средства и здрави възета, които доближават рабите до Аллѝху теѝлѝ. В хадѝс-и шерѝф се казва: **“Учените, които са добре запознати с ахкѝм-и ислѝмийе (законите на ислѝма) и практикуват своите знания, са наследници на пейгамберите.”** Ето защо евлиите (*алеихимуррахме*) също са средства и възета за постигане доволството и милостта на Аллѝху теѝлѝ. В Корѝн-и керѝм по смисъл се казва: **“Търсете средство за приближаване към Аллѝху теѝлѝ!”** Едни от най-големите средства са пейгамберите (*салеѝтуллѝхи алейхим еджма’ѝн*) и техните наследници, т.е. учените (*рахметуллѝхи алейхим еджма’ѝн*). Худжет-ул ислѝм имѝм Мухаммед Газѝлѝ и имѝм Ахмед Раббѝнѝ муджеддид-и ве муневвир-и елф-и сѝнѝ Фѝрѝкѝ Серхендѝ (*рахметуллѝхи алейхимѝ*) са от тези наследници. Много е лесно да се постигне щастие (благословия) посредством тези двама велики личности, наследници на Пейгамбера ни (*салляллѝху теѝлѝ алейхи ве селлем*), които получават нѝр и ма’рифети от благословеното му сърце и ги предават на чисти сърца. Много е лесно да се опознаят и заобичат тези двама учени, четейки техните книги и биографии. Тези, които обичат евлиите, са били благовестени с опрощение.

РАВНОСМЕТКА ЗА НЕФСА

Големият ислѝмски учен имѝм Мухаммед Газѝлѝ (*рахметуллѝхи алейх*) се родил в град Тус през 450 г. по Хиджра и починал в същия град през 505 [1111] г. Имѝмѝт е написал стотици книги, последната от които била **“Кимѝѝ-и се’ѝдет”**. В шеста глава от четвъртата част на тази книга се казва:

В 47. знамение на сѝра Енбийѝ по смисъл се казва: **“В Съдния ден ще поставя везната. В онзи ден никой няма да бъде угнетен. Ще разкрием всяко добро и зло, дори да е колкото частица, и ще го поставим на везната. Достатъчен съм аз за съдник.”** Аллѝху теѝлѝ съобщава това и всеки трябва да си направи равносметката още тук. Пейгамберѝт ни (*алеихисселѝм*) е казал: **“Разумен е онзи, който разделя деня на четири части, като в първата мисли за онова, което е направил и ще направи. През втората се моли на Аллѝху теѝлѝ. През третата работи в една професия или се занимава с търговия и печели халѝл пари. През четвъртата си почива и се забавлява с неща, които са мубах, не върши харѝм и не ходи на места, където се върши.”** Омер-ул-Фѝрѝк (*радияллѝху анх*), вторият халѝф [починал през 23 г. в Медѝне-и муневвера и погребан до Мухаммед (*алеихисселѝм*)], е казал: **“Правете си равносметката, преди да са ви я направили.”** Аллѝху теѝлѝ казва: **“Не задоволявайте своята**

страст [желанията на нефса] по начини, които са харām, и проявете твърдост в този джихад!” Ето защо великите имена в религията са осъзнали, че този свят е като пазар и са в търговия с нефса. Печалбата от тази търговия е Дженнетът, а загубата Джехеннемът. С други думи, печалбата е вечното щастие, а загубата е вечната гибел. В тази търговия те приели нефса за свой съдружник. Както се знае, първото нещо, което следва да се прави с един партньор, е да се споразумее с него. После се следи дали спазва своето обещание или не. Сетне се прави равносметка и, ако е изменил, се осъжда.

Тези големци (любими раби на Аллāху теāля) правят с нефса това, което се прави с един съдружник: установяват партньорство; следят неговите действия; правят равносметка; дават наказание; борят се с него и го порицават:

(1) Първата стъпка е да се установи партньорство. Търговският партньор би могъл да е съдружник в печелене на пари, но ако измени, би могъл да се превърне във враг. Всичко, което се печели в земното, е временно. Разумните хора не биха отдали значение на тях. Някои от тях са казали: “Преходното добро е по-неценно от безкрайното зло.” Всеки дъх е вид драгоценност. От тези драгоценности би могло да се изгради съкровище и затова е нужно да си прави сметка. Един разумен човек след всеки сутрешен намāз, без да мисли за нищо друго, следва да каже на своя нефс, който е като негов съдружник: “Единственият ми капитал е моят живот. Нищо друго си нямам. Той е толкова ценен, че нито един негов дъх не би могъл да бъде върнат обратно. Техният брой е ограничен и постоянно намалява. Когато животът свърши, търговията приключва. Нека се захванем за търговията здраво, защото времето ни е малко, а отвъдният живот е дълъг и в него няма търговия и печалба. Толкова ценни са дните на този свят, че когато настане моментът на смъртта, човек ще замоли разрешение за още един ден, но няма да му бъде даден. Днес това благо е в наши ръце. О, мой нефс, внимавай много да не изтървеш от ръце големия капитал, защото сетне да плачеш и стенеш не биха ти помогнали! Представи си: Времето на смъртта е дошло, а ти се молиш и плачеш за още един ден. Дават ти го този ден и сега си именно в него! Нима би могла да има по-голяма загуба от тази да не можеш да спечелиш с него безкрайно блаженство? Опази от харām своите език, очи и всички други органи от общо седемте, като че ли ще умреш утре!”

“Казват, че Джехеннемът има седем врати, които представляват седемте ти органа. Ще бъдеш наказан ако не ги опазиш от харām и извършиш поклонения!” Макар че нефсът е непокорен и не желае да изпълнява заповеди, той слуша наставления и се влияе от риязети. [Риязет е да не се дава на нефса онова, което желае.] Ето така се прави равносметка с него. Расūлюллах (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Разумен е онзи, който**

си прави равносметката преди да умре и върши неща, които ще са му от полза след смъртта.”

Друг път е казал: **“Първо мисли за всичко, което ще извършиш и го прави само ако е дело, от което Аллāху теāлā е доволен и дава позволение (за неговото извършване)! А ако не е, не го прави!”**

(2) Втората стъпка е да се прави мура̄кабе. Това означава да се упражнява контрол върху нефса. Ако го оставиш на самопроизвол, ще се върне обратно към своите страсти и мързел. Не бива да се забравя, че Аллāху теāлā знае всички наши дела и мисли. Хората виждат само външността на другия, но Аллāху теāлā вижда и вътрешността. Ако човек проумее тази истина, неговите дела и мисли биха се сдобили с благоприличие. Онзи, който не вярва в това, е кяфир (неверник). Ако вярва, но не изпълнява, е твърде дързък. Аллāху теāлā казва: **“О, човече! Не знаеш ли, че Аз те виждам във всеки един момент?”** Един абисинец е дошъл при Расуллāху (*салляллāху алейхи ве селлем*) и му казал:

- Извърших премного грехове. Дали ще се приеме моето тевбе (разкаяние)?

- Да, ще бъде!

- Виждаше ли ме Той, когато ги вършех?

- Да!

Етиопецът е поел дълбоко дъх и паднал мъртъв. Ето това се нарича вяра и свян. Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Служете на Аллāху теāлā, сякаш Го виждате! Дори да не Го виждате, Той ви вижда.”** Нима онзи, който вярва, че Той вижда, би могъл да извърши нещо, което Той не харесва? Един от великите ни духовни водачи е обичал един от своите ученици повече от другите, което пък ги натъжавало. Един ден големецът е дал по една птичка на всеки един от тях и рекъл: **“Убийте птицата (отрязвайки главата ѝ) там, където никой не ви вижда, и ми я донесете обратно.”** Всички убили подадените им птици на пусти места и ги донесли обратно. Изключение правел въпросният ученик, който я донесъл жива. Учителят запитал: **“Защо не ме послуша и я донесе жива?”** Ученикът отговорил: **“Не намерих място, където никой да не ме вижда. Той вижда всичко.”** Тогава и останалите разбрали, че той е на степената мушāхеде.

Когато Зулейха (Зелйха), жената на финансовия министър на Египет, поканила Йусуф (*алейхисселām*) при себе си, най-напред е закрила лицето на един кумир, когото приемала за свят. Йусуф (*алейхисселām*) запитал:

- Защо покри идола?

- Срамувам се от него.

- Ти се срамуваш от парче скала, а нима аз няма да се срамувам от своя Господ, Който е създал земята и седемте небеса?

Един човек е запитал Джунейд Багдāдī (*куддисе сиррух*) (207-298 [910] г., Багдад):

- Не мога да отвикна от това да гледам чуждите жени и момичета по улиците. Какво да направя, че да се спася от този грях?

- Мисли за това, че Аллāху теāлй те вижда по-добре, отколкото ти виждаш тези жени!

Пейгамберът ни (*салляллāху алейхи ве селлем*) е казал: **“Аллāху теāлй подготви Дженнет на име Адн за онези хора, които, когато са на път да извършат грях, мислят за Неговото величие, срамуват се от Него и отбягват греховете.”**

[Харām е за жени да излизат навън с непокрити коси, ръце и крака. Жените, които имат вяра, трябва да мислят, че Аллāху теāлй вижда, и да не излизат голи пред чужди мъже.] Абдуллах ибни Дйнār (*радияллāху анх*) казва: “Отивахме към Мекке-и мукерреме (Мекка) заедно с Омер (*радияллāху анх*). По едно време видяхме овчар, който превалияше една планина със своето стадо. Халифът (*радияллāху анх*) му рече:

- Продай ми една от тези овце?

- Аз съм роб, не са мои!

- Че откъде ще узнае твоят собственик? Ще кажеш, че я отвлякъл вълк!

- Няма да знае той, но ще знае Аллāху теāлй!

Омер (*радияллāху анх*) се разплака и намери собственика на този роб, откупи го и го освободи, а после му каза:

- Както тази дума те освободи на този свят, така ще те освободи и на другия.

(3) Третата стъпка е да се прави равносметка, след като са извършени делата. Всеки ден, когато се легне, трябва да се осъжда нефса за делата, които са извършени през деня, и да се отсее капитала от печалбата и загубата. Капиталът са фарзовете. Печалбата са суннетите и нāфилетата, а загубата са греховете. Както човек си урежда сметките със своя съдружник, за да не бъде измамен, по същия начин трябва да е нащрек и срещу своя нефс, защото прибягва до много измами и лъжи. Представя своите желания за добри и полезни. Следва да се осъжда дори за мубахите (т.е. за нещата, които са избираеми: човек решава дали да ги прави или не. Крайният резултат – т.е. дали ще донесат севāб или грях – зависи от възнамерението). Трябва да му се каже: “Защо извърши това?” Ако е направил нещо вредно, следва да плати за него.

Ибниссамед бил от големците. Той е направил равносметката на своя 60 годишен живот. Това е правело 21 500 дни. Казал си: “Ах! Ако всеки ден приемем, че съм извършил минимум по един грях, това прави 21 500 греха. А как ще се избавя от толкова много грехове? А имаше дни, когато вършех стотици.” Мислейки за това, застенал дълбоко и се сгромолясал на земята. Хората край него се затичали и видели, че е предал душа.

Хората не правят своята равносметка. Ако човек започне да слага по една песъчинка в своята стая всеки път, когато върши грях, би видял, че тя за няколко години ще се изпълни цялата. Ако ангелите-писари искаха по една

стотинка за всеки изписан грях, трябваше да им дадем всичкия си имот. Наред с това обаче, ако вземем броеница в ръка и заповторим няколко пъти “Субхāналлах” – с нехание и безброй мисли –, ще кажем: “Повторих сто пъти!” Не броим обаче празните приказки, които изговаряме всеки ден. Ако ги бяхме преброили, щяхме да установим, че са повече от хиляди всеки ден. Такива сме си ние, но очакваме блюдото за севāбите да надделее над другото. Що за логика е това? Ето защо Омер (*радияллāху анх*) е казал: “Претеглете вашите дела, преди да са ви ги претеглили.” Всяка нощ Омер (*радияллāху анх*) е удрял с камшик своите крака и казал: “Защо направи това днес?” Ибни Селām (*радияллāху анх*) е носел дърва на гърба си. Когато го питали: “Ти носач ли си?”, отговарял: “Изпитвам своя нефс, за да видя как ще реагира?” Енес (*радияллāху анх*) [починал през 91 г.] е казал: “Видях Омер (*радияллāху анх*) да си говори: “Горко ти, о, нефс мой, че те наричат емйр-ул-му’минйн. Или се бой от Аллāху теāлй, или се готви за Неговото мъчение.”

(4) Четвъртата стъпка е да се наказва нефса. Ако не му се прави равносметка, ако не му се видят недостатъците и не бъде наказан, ще намери смелост и ще се разглези, и така контролът над него би станал невъзможен. Ако е изял нещо съмнително, трябва да бъде наказан с глад. Ако е изгледал чужди жени, трябва да му бъде забранено да гледа полезните мубахи. Всеки орган трябва да бъде наказан по същия начин. Джунейд Багдāдй (починал през 298 [910] г. в Багдад) е казал: “Една нощ Ибнил Кезйтй (*рахиме-хуллаху теāлй*) е станал джунуб. Когато настанало време за гусюл, неговият нефс проявил мързел и казал: “Студено е, ще се разболееш, потърпи още малко! Утре ще отидеш на хамам (баня).” След това се е заклел да се изкъпе с дрехи. Изпълнил своята заръка и казал: “Ето това е подобаващото наказание на нефс, който проявява разпуснатост по отношение заповедите на Аллāху теāлй.”

Един мъж е погледнал чуждо момиче, след което се разкалял и за наказание се е заклел никога повече да не пие хладка вода, и е спазил своята клетва до края на живота си. Веднъж Ебӯ Талха (*радияллāху теāлй анх*) е кланял намāз в своето лозе, когато до него е кацнала красива птица. Наблюдавайки птицата, объркал рекятите и за наказание на своя нефс е подарил цялото лозе на бедни хора. [Ебӯ Талха Зейд бин Сехл-и Енсārй е участвал във всички войни. Починал през 34 г., когато бил на 74 години.] Мāлик бин Абдуллах-ил Хес’амй (*рахиме-хуллаху теāлй*) разказва: “Веднъж Рабāхул Кайсй (*рахиме-хуллāху теāлй*) дойде у нас и запита за баща ми. Когато казах, че спи, отвърна: “Как би могло да се спи след икиндия (следобеден намāз)?” и си тръгна. Последвах го и чух да си казва: “О, празнодумецо! Какво те интересува съня на другите хора, че им се месиш? Кълна се, че в продължение на една година няма да си сложа главата на възглавница.” Веднъж Темйм-и Дārй (*радияллāху теāлй анх*) е заспал и пропуснал вечерния намāз. За да накаже своя нефс, се е заклел да

не спи една година. [Темйм-и Дърй е бил от Есхāб-и кирām.] Меджма' (*рахиме-хуллāху теāлй*) бил от евлиите. Един ден погледнал към един прозорец и видял момиче. След това се заклел повече никога да не гледа нагоре.

(5) Петата стъпка е да се прави муджāхеде. Някои големци са правели многобройни ибāдети, за да накажат своя нефс, когато извършел нередност. Абдуллах ибни Омер (*радияллāху анхумā*) е прекарвал по една безсънна нощ всеки път, когато пропуснел джемаата на един намāз, т.е. груповото кланяне. Веднъж Омер (*радияллāху анх*) дал като милостиня нещо, което струвало двеста хиляди динара поради това, че пропуснал да изпълни един намāз с джемаат. Един ден Абдуллах ибни Омер отложил вечерния намāз, докато се стъмни и появят две звезди, и за наказание е освободил два роба. Има много други хора, които сторили същото. Най-доброто лекарство за човек, който не успява да накара своя нефс да се покланя с обич, е да отиде при праведен мюсюлманин. Гледайки как този благословен човек си върши своите ибāдети с удоволствие, и той би свикнал със същото. Един човек е казал: “Всеки път, когато усетех мързел в своя нефс при изпълняване на ибāдетите, отивах и разговарях с Мухаммед бин Вāсй (*рахиме-хуллāху теāлй*)¹⁷. Виждах, че след неговата компания, нефсът върши своите ибāдети на драго сърце в продължение на една седмица.” Онези, които не успеят да намерят приближени раби (евлии) на Аллāху теāлй, следва да четат биографиите на предишните евлии. Ахмед бин Зерйн (*рахиме-хуллāху теāлй*) не се оглеждал. Когато го запитали за причината, отговорил: “Аллāху теāлй създаде очите, за да съзерцаваме хармонията в света, тънкостите във всичко наоколо и Неговите сила и величие. Не е правилно да ги гледаме ако няма да извлечем поука и полза.” Ебуддердā (*радияллāху теāлй анх*) е казал: “Бих искал да живея за три неща: да кланям намāз в дългите нощи; да говея през дългите дни и да бъда в компанията на праведни хора.” [Ебуддердā (*радияллāху теāлй анх*) бил от Есхāб-и кирām и племето Хазрадж. Той е бил първият валя на Шам. Починал през 33 г.] Алкама бин Кайс (*рахиме-хуллāху теāлй*) е водел голяма борба със своя нефс. Запитали го:

- Защо си толкова суров към нефса?
- Защото го обичам много и се опитвам да го спася от Джехеннема.
- Не ни е повелено да търпим толкова неприятности.
- Правя това, за да не съжалявам, че не съм го сторил!

[Алкама бил от великите имена на Тāби'йн и възпитаник на Ибни Мес'уд (*радияллāху теāлй анх*). Починал през 61 г. по Хиджра.]

(6) Шестата стъпка е да се порицава нефса.

Нефсът е създаден такъв, че бяга от добрите неща и тича към лошите; иска постоянно да мързелува и да задоволява своите страсти. Аллāху теāлй

---

¹⁷ Мухаммед бин Вāсй е починал през 112 [721] г.

ни е повелил да го отвикнем от този навик и да го обърнем от грешния към правия път. За да успеем в това, трябва някой път да го галим, друг път да го заставим да изпълнява трудни неща и понякога с думи, а друг път с дела да го контролираме. По природа е такъв, че се насочва към онези неща, които желае, и в своето усърдие да ги спечели понася всички затруднения. Най-голямата пречка за щастие (блаженство) са неговите гафлет (забравата на Аллāху теāля, небрежност, невнимание) и невежество. Ако се събуди от гафлет и му бъде показано къде е щастието, ще приеме. Ето защо Аллāху теāля в сūra Зāрийят по смисъл казва: **“Наставлявай ги! Наставлението със сигурност е от полза за мюсюлманите!”** Твоят нефс не е по-различен от другите. Наставлението ще му подейства и затова започни със своя и му се карай! Никога не бъди небрежен в това отношение! Кажу му: “О, нефс мой! Твърдиш, че си разумен и се ядосваш на онези, които те наричат глупав. Но кой би могъл да е по-глупав от теб, при условие, че прекарваш своя живот с празни неща, смехове и игри. Твоето състояние е като онова на онзи убиец, който знае, че полицаите го търсят, и ако го намерят, ще го обесят, но продължава да се забавлява. Че нима би могло да има по-голям глупак от този? О, мой нефс! Часът на смъртта приближава и Дженнетът или Джехеннемът те чакат. Откъде знаеш, че моментът няма да настъпи днес? Ако не дойде днес, някой ден несъмнено ще дойде. Това, което без съмнение ще те сполети, го приеми, че те е сполетяло, защото смъртта не е определила време за никого и не е казала, че ще дойде нощем или денем, рано или късно, лете или зиме. При всеки идва изневиделица и тогава, когато изобщо не е очаквана. Ето, ако не си се подготвил за нея, нима би могла да има по-глупава постъпка от тази? Горко ти, о, нефс мой!

Потънал си в грехове. Ако смяташ, че Аллāху теāля не те вижда, знай, че си неверник! Ако вярваш, че те вижда, твърде дързък и безсрамен си, за да не отдаваш значение на това! Горко ти, о, нефс мой!

Ако твоят прислужник не ти се подчини, би му се ядосал! А как би могъл да си сигурен, че Аллāху теāля няма да ти се разгневи! Ако омаловажаваш наказанието Му, подръж своя пръст върху пламък или постои за един час под жаркото слънце, или прекарай дълго време в горещината на хамама (банята), за да осъзнаеш своите жалкост и немощие! Ако мислиш, че Той няма да те накаже за земни дела, ще си отрекъл и изкарал за лъжци Корāн-и керйм и пейгамберите (*алеихимуссалевāту веттеслймāt*), чиито брой надхвърля 124 000. Аллāху теāля в 122. знамение на сūra Нисā по смисъл казва: **“Онзи, който върши грях, ще изтърпи своето наказание.”** Който върши зло, вижда зло. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Ако, вършейки грях, казваш: “Той е щедър и милосърден, ще ми прости”, то защо прави стотици хиляди да търпят проблеми, глад и болести и не дава реколта на онези, които не сеят своите ниви? Прибягваш до всякакви трикове, за да постигнеш своите страсти, но тогава не казваш: “Аллāху

теӓля е милостив и щедър, праща ми всичко без затруднения.”? Горко ти, о, нефс мой!

Може би ще кажеш, че си повярвал, но не си в състояние да търпиш трудности. Ако е така, значи не си запознат с факта, че хората, неиздържащи на много трудности, трябва да предотвратят трудността с минимални усилия, и че да изтърпиш земни трудности за отбягване на мъчение в Ада е фарз (задължително). Ако днес не можеш да изтърпиш малко трудности на този свят, как ще издържиш на мъките в Ада, униженията, низостта и на това да бъдеш отхвърлен в ахирета? Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Изтърпяваш много трудности и унижения за пари и се отказваш от всичките свои страсти с една единствена дума на лекар-юдеин за спасение от някоя болест, но не знаеш, че мъчението в Ада е по-болезнено от болестта и бедността, и не знаеш, че отвъдният живот е много по-дълъг от земния. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Казваш, че ще се покаеш по-късно и ще извършиш добри дела, но смъртта би могла да изпревари и да останеш само със своето съжаление. Грешаш като мислиш, че да правиш тевбе утре е по-лесно от това днес, защото то с отлагането му става все по-трудно и когато смъртта наближи, твоето състояние би заприличало на това на онзи, който е тръгнал да храни своето гладно животно малко преди да е започнало да изкачва хълм: нещо, което би било безсмислено. Твоето състояние е като това на онзи ученик, който не е изучил своите уроци с неправилното предположение, че ще ги научи в деня на изпита, и не знае, че за учене на знание е необходимо дълго време. По същия начин да се пречисти мръсния нефс изисква продължителна борба с него. Ако целият живот бъде пропилян напразно, как би могло да се изпълни това за един миг? Защо не оценяваш младините преди да е дошла старостта, на здравето – преди болестта, на спокойствието – преди проблемите, и на живота – преди смъртта? Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Защо всичко, което е нужно за зимата го приготвяш през лятото, без да губиш време, а не разчиташ на милостта и добротата на Аллӓху теӓля? Въпреки това студът в земхерйра (студената част) на Джехеннема не е по-слаб от зимния, а горещината на пламъка му не е по-слаба от тази на знойното юлско слънце. Никога не си небрежен в подготовка на тези (земни) неща, но винаги проявяваш нехайство по въпроси за отвъдния живот. Каква е причината? Дали защото не вярваш в отвъдния живот и в Къяметския ден, и криеш това неверие в своето сърце дори от себе си? Но знай, че това ще ти докара вечна гибел и ето защо горко ти, о, нефс мой!

Човек, който не се ангажира да опази нӯра (сиянието) на ма’рифета (познанието на Аллӓху теӓля) и очаква, че добротата и милостта на Аллӓху теӓля ще го спасят от болката в отвъдния свят, причинена от огъня на страстта, е подобен на онзи, който се надява, че добротата на Аллӓху теӓля

ще го опази от студа на зимата без да си е облякъл дебелиите дрехи. Този човек не знае, че Аллāху теāлй̄ е създал зимата, за да има много ползи в нея, но наред с това, оказвайки добро и милост, е създал и неща, от които се правят дрехи, и е дал на хората разум и мисъл, за да успеят да ги изработят. С други думи, Неговото добро се изразява в Неговата помощ по отношение лесната направа на дрехи, а не в защита срещу студ без дрехи. Ето защо горко ти, о, нефс мой!

Не си мисли, че ще бъдеш подложен на мъчение, защото твоите грехове гневят Аллāху теāлй̄ и не казвай: “С какво са Му вредни моите грехове, че се гневи?” Не е както си мислиш ти! Мъчението, което ще те гори в Ада, се поражда в теб самия от твоите страсти. Помисли: болестта се поражда от консумацията на отровни и вредни неща, а не от гнева на лекаря, порадено от твоето непослушание към съветите му. Горко ти, о, нефс мой!

О, нефс мой! Разбрах, че си свикнал с благата и насладите на света и си пристрастен към тях! Ако не вярваш в Дженнета и Джехеннема, поне смъртта не отричай! Всички тези блага и сладости ще ти ги отнемат и ще гориш в огъня на мъката по раздялата с тях! Обичай и се дръж здраво за тях, колкото си искаш, но знай, че огънят на раздялата по тях ще е толкова голяма, колкото е и обичта (привързаността) ти към тях. Ето защо горко ти!

Защо се държиш толкова здраво за земното? Дори да ти дадат целия свят и всички хора ти сторят седжде, не след дълго и ти и те ще станете на пръст! Имената ви ще бъдат заличени от спомените. Има ли някой, който да се сеща за миналите владетели? Наред с това на теб ти е дадено много малко от земното и то постоянно се разваля и променя, а в замяна на него жертваш безкрайните блага на Дженнета. Ето защо горко ти, о, мой нефс!

Как ли би се изсмял на онзи, който дава вечно бижу в замяна на счупена саксия? Ето, земята е като саксията в примера. Знай, че саксията се счупи, знай, че вечно бижу се изплъзна от ръцете ти, и знай, че за теб остана само съжаление и изтезание!

С тези бележки и думи всеки следва да се кара на своя нефс и да започне с наставленията от самия себе си! Нека Аллāху теāлй̄ дари със спасение онези, които вървят по правия път! Āмйн.

